

Haličské zvesti

ROČNÍK XIX
ČÍSLO 2
AUGUST 2011

Občasník občanov Haliče vydáva Obecný úrad v Haliči

“Pohľad do minulosti je niekedy najlepším sprievodcom do budúcnosti.”

Ján Procházka

Čím žije obec v súčasnosti (Starosta informuje)

V mesiaci jún 2011 sa uskutočnilo preberacie konanie na stavbe „Regenerácia verejnej hmotnej infraštruktúry centra obce Halič“. Stavba prostredníctvom svojich aktivít riešila obnovu aj realizáciu nových objektov hmotnej infraštruktúry v centrálnej časti obce Halič. Obnova bola zameraná na úpravu verejného priestranstva a prvkov verejnej zelene, spevnených plôch na zhromažďovanie vrátane úpravy plochy amfiteátra, na rekonštrukciu verejného osvetlenia, rekonštrukciu chodníkov, rekonštrukciu miestnych komunikácií vrátane dopravných systémov, rekonštrukciu a modernizáciu autobusovej zastávky a rekonštrukciu nevyhovujúcej dažďovej kanalizácie. Na uvedenú stavbu získala obec finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov EÚ, prostredníctvom MV a RR SR v rámci Regionálneho operačného programu 4.1 Regenerácia sídiel. Na stavbe bol prestavaný celkový rozpočtový náklad vo výške 913 641,14,-€, z toho oprávnené výdavky (poskytnuté EÚ, štátnym rozpočtom a obcou) boli vo

výške 655 998,36,- € a neoprávnené výdavky (financované obcou) boli vo výške 257 642,78,- €. Kolaudácia stavby sa pripravuje na mesiac august 2011. V rámci realizácie stavby boli uskutočnené aj niektoré navyše práce, ktoré neboli súčasťou projektovej dokumentácie, ale z dôvodu nepriaznivého pôsobenia čoraz častejšie sa vyskytujúcich prívalových dažďov aj v záujmovom území centrálnej časti obce ich bolo potrebné zrealizovať.

Za účelom znižovania vandalizmu a kriminality, pripravujeme rozšírenie kamerového systému v obci. Majiteľ Haličského zámku firma IMET poskytla obci na uvedený účel 5 000,- €. Naša obec predložila v zmysle výzvy Rady vlády SR pre prevenciu kriminality žiadosť o dotáciu na kamerový systém a bola úspešná. Získali sme ďalších 5 000,-

Časť centra po regenerácii

€. Za získané finančné prostriedky v súčasnosti rozširujeme kamerový systém na celé zrekonštruované námestie a aj do športového areálu.

V mesiaci august 2010 podala naša obec na MH SR žiadosť o nenávratný finančný príspevok v rámci Operačného programu Konkurencieschopnosť a Hospodársky rast za účelom komplexnej rekonštrukcie verejného osvetlenia v celej obci. Rozpočtový náklad projektu je vo výške 262 584,21,- €. Do dnešných dní ešte výzva v rámci operačného programu nebola na MH

SR vyhodnotená. V mesiaci máj 2011 podala naša obec v spolupráci so ZŠ s MŠ Halič žiadosť o nenávratný finančný príspevok v rámci operačného programu Vzdelávanie, Prioritná os 1 – Reforma systému vzdelávania a odbornej prípravy, Opatrenie: Premena tradičnej školy na modernú. Cieľom projektu je:

- inovovať obsah a metódy vyučovania informačnej výchovy
- výukové programy pre zapojenie vnemov žiakov pri čítaní písaného textu
- inovácia obsahu a metód vzdelávania s využitím moderných technológií v predmete fyzika a chémia
- inovovať obsah, metódy a formy vyučovania anglického jazyka.

Dĺžka realizácie aktivít projektu je 24 mesiacov, so začatím vo februári 2012. Celkové oprávnené výdavky projektu sú vo výške 255 440,53,- €. V prípade úspešnosti projektu sa obec bude podieľať 5% z celkovej výšky oprávnených vý-

davkov.

V mesiaci jún 2011 Ministerstvo životného prostredia zverejnilo výzvu na podporu aktivít v oblasti separovaného zberu a podporu aktivít na zhodnocovanie odpadov. Poslanci obecného zastupiteľstva na svojom zasadnutí v mesiaci júl 2011 odsúhlasili zapojenie sa do tejto výzvy. V súčasnosti prebiehajú jednania medzi obcou Halič a prípadnými projektovými manažermi. Uvedená výzva umožňuje obci získať finančné prostriedky až do výšky 95% oprávnených nákladov, obec sa podieľa 5%. Zverejnená výzva poskytuje možnosť získať prostriedky na rozšírenie separovaného zberu odpadu, zefektívniť existujúci systém, budovanie zberných dvorov a získanie techniky na úpravu biologického odpadu. Žiadosť musí byť podaná najneskôr do 21. 09. 2011.

Už približne jeden rok prebieha intenzívna príprava stavby Halič – kanalizácia a rozšírenie ČOV. Stavbu

pripravuje a investorom stavby bude StVS a.s. B. Bystrica. Rozpočtový náklad stavby je 5 000 000,- €. Stavba je pokračovaním budovania kanalizácie v našej obci. V rámci tejto stavby budú v obci Halič vybudované dva kanalizačné zberače a to na ulici Partizánskej a prepoj ulice Osloboditeľov a Š. Moyzesa, v Starej Haliči sa vybudujú kanalizačné zberače v celej obci. Najväčší finančný objem však bude vyčlenený na rekonštrukciu – intenzifikáciu čističky odpadových vôd, čím sa zvýši jej kapacita z 1540 EO na 2400 EO. Navrhované riešenie zabezpečí čistenie všetkých odpadových vôd z obcí Halič a Stará Halič. O nenávratné finančné prostriedky sa bude uchádzať StVS a.s. B. Bystrica z ministerstva životného prostredia v rámci štrukturálnych fondov EÚ. V prípade, že žiadosť bude úspešná, stavba sa zahájí v jarných mesiacoch 2012.

Vladimír Rehanek

Čo sa deje v našom dennom centre

Od februárovej hodnotiacej schôdze sa členky v DC pravidelne schádzajú a v úspešnej činnosti pokračujú. Počas dlhého fasiaňového obdobia zdobili kraslice, vyšívali háčkovali a piekli pampúšky. Do nových techník zdobenia ich zasvätila pani Štefka, vďaka ktorej vytvorili nádherné kúsky, s ktorými sa predstavili na výstave v kultúrnom dome pred veľkonočnými sviatkami. V apríli sa konala beseda s bývalou občiankou Haliče pani Editou Satinskou, ktorá porozprávala o svojej mladosti, keď pracovala u Forgáčovcov. Zaujímavá bola beseda so spisovateľom René Bendom o jeho

autobiografii Moja studená vojna. V zimných mesiacoch prebiehali v DC 2 kurzy, kurz angličtiny a kurz práce s počítačom. Letné obdobie je vhodné na organizovanie zájazdov, 18. júna a 13. júla to boli zájazdy na kúpalisko Číž, o ktoré je stále zo strany verejnosti veľký záujem. Plánovaný poznávací zájazd do Ražskej Lesnej a do Čičmian sa pre slabší záujem nepodarilo uskutočniť. Vydaným podujatím bola opekačka dňa

5. júla na sviatok Cyrila a Metoda. Celé odpoľudnie pri ohníku, opekaní slaninky či špekáčikov, za doprovodu Tomášovej harmoniky sme prežívali ozajstnú pohodu, piesne šli dokola a veselá nálada nás držala

Haličania v Číži

až do večera. Naďalej sa plánujeme stretávať na prednáškach a vzdelávacích kurzoch. Pre zlepšenie fyzickej kondície mnohé členky v každý pondelok pravidelne cvičia, cviky sú zamerané najmä na chrbticu a pohybové ústrojenstvo. Výstavu zo zoz-

bieraných exponátov, čo sa používalo v minulosti v kuchyni, plánujeme usporiadať na Haličské slávnosti vo vestibule kultúrneho domu. Naš klub nedávno navštívila vedúca klubu z Divína pani Kozová, ktorá bola priestormi ako i s činnosťou

haličského DC milo prekvapená a neodpustila si poznámku, že sme ich už nie dobehli, ale predbehli. Povzbudilo nás to, samozrejme v činnosti budeme naďalej pokračovať tak, aby sme všetkých uspokojili.

B. H.

Ospravedlnenie

Redakcia Haličských zvestí sa ospravedľňuje našej stálej dopisovateľke PhDr. Anne Borešovej za neuverejnenie jej autorského mena za článkom „Niečo o genealógii“ v aprílovom čísle HZ. Stalo sa tak nedopatrením resp. našou nepozornosťou.

R. HZ

Deň matiek

Kto spočíta v kalendári všetky sviatky, dni pracovného pokoja, či pamätné dni? Sú farebné alebo inak výrazne vyznačené, no nie v každom môžeme nájsť ten, čo je z hľadiska ľudského bytia tým najhlavnejším – Deň matiek. Možno ho právom označiť za prvý sviatok pre každého syna, či dcéru, vnúčatá i tie najmenšie pravnúčatá. Nie je to náhoda, že tento významný deň je zaradený do najkrajšieho mesiaca v roku. Májový mesiac viac ako iný evokuje mýtus lásky. Je najväčšou radosťou, ktorú človek rozdáva bez hraníc druhým a sám neobmedzene prijíma tento dar. Láska vchádza do človeka cez vzťahy – správanie sa k druhému, ľudské dotyky, pohľad i pohladenie. Možno z lásky, možno z potešenia, možno z túžby po niečom krásnom vzniká nový život – dieťa. Je vítané, očakávané i neočakávané. Klope na ženské srdce samo, oslovuje ho a dôveruje darkyni života – Matke. Matka je jediná, ktorá pri svojom dieťati stojí keď zabľúdi, jediná ktorá verí, keď ho všetci odcudzujú a jediná, ktorá miluje, keď všetci nenávidia. Pritom sama je zraniteľná,

citlivá a často unavená. Cez svoje materstvo sa stáva silnou, odolnou a nevyčerateľnou. Silu materinskej lásky možno prirovnať k sile jarnej prírody, z ktorej vychádza nevyčerateľná nová energia – čas slnka, čas tepla – čas rozjasnenej matkinej tváre, čas teplých mäkkých dlaní, čas hojivých slov a povzbudivých úsmevov. Tak ako zem na jar svieti sviežou zeleňou, hlavičkami zlatých púpav a ohnivých tulipánov, tak každá matka žiari pri pohľade na svoje deti – na svoje kvietky – zázrak prírody. Zastavme sa na chvíľu vo víre všednosti a neodkladných povinností a chyťme do dlaní matkinu ruku. Láskejme ju tak, ako ona nás kedysi v detstve hladila, milujme ju tak, ako ona nás celý život milovala a svojou bezodnou láskou zahŕňala. Sadnime si blízko k nej a spomeňme, ako preplakala drobné ranky i veľké úrazy s nami. Ochraňujme a hladíme ju v čase jej plnohodnotných rokov života – veď je naším najväčším bohatstvom. I my v našej obci sme si uctili svoje matky a to 8.5.2011 kultúrnym programom, ktorý pripravili deti z Materskej školy Halič, žiaci zo Základnej školy v Haliči ako i ľudová hudba Haličan. V mene svojom i v mene obecného zastupiteľstva sa matkám prihovoral zástupca sta-

rostu Mgr. Alexander Udvardy, ktorý poprial všetkým mamám, aby ich sviatok vydržal v našich myšliach a srdciach nielen v mesiaci máj, ale po celý rok. Svoj príhovor ukončil slovami básnika Milana Rúfusa:

*Pane, ktorý si na nebi,
zachovaj všetkým deťom mamy.
Nech ako cesto na chlebič
im rastú v teple pod rukami.
Zachovaj nám oboch rodičov,
veď dve ruky od Teba máme.
Dve rúčky deťom stvoril Boh:
pre očka jednu,
druhú mame.*

Veronika Belková

Máj, máj, máj zelený...

Začiatkom najkrajšieho mesiaca roka sa aj v našej obci už tradične stavia symbol tohto mesiaca - májový strom. Vztýčený bol i v tomto roku. Vyparádený, ovešaný farebnými stuhami a samozrejme opálajúcou sa fľašou z vypitého moku tých, ktorí ho postavili a odmenu tekutú si zaslúžili, pnel nad krásne vybudovaným námestím sťa strážca tohto vydareného veľkolepého diela. Strážil celý mesiac, kým nenadišla chvíľa povaliť ho. Stalo sa tak 31. mája vo večerných hodinách, kedy

sa celé námestie zaplnilo ľuďmi, aby boli svedkami skončenia jeho vlády. Za sprievodu hudobnej skupiny Haličan, bratov Gibalovcov sa dobrou náladou nakazili všetci prítomní, takže celý akt prebehol v pohode.

B. H.

Odmeňovanie najlepších žiakov ZŠ Halič

Škola je miestom, kam sa mladí ľudia chodia učiť, spoznávať svet, nadväzovať priateľstvá, prežívať prvé lásky. Je to miesto, kde sa rodí šťastie i nešťastie, úsmevy aj slzy, úspech, ale tiež prehra. Málokto si uvedomuje, že škola je vlastne banka na rozdávanie vedomostí a zručností, ktoré žiaci ale aj študenti dostávajú od pedagógov zadarmo. Vedomosti sú najväčším darom. Nikto nám ich nemôže ukradnúť, a my ich môžeme do nekonečna rozdávať bez obáv, že nám z nich ubudne. Učiteľ národov Ján Amos Komenský povedal, že škola nesmie byť miestom slz, bludiskom a drinou, ale hrou. Malo by to tak byť, no načo by sme potom po rokoch spomínali, o čom by sme rozmýšľali, keby sme sa nespálili, neprehrali, či nezapotili sa. Veď na všetko zlé sa rýchlo zabudne a v pamäti si uchováme len pekné, príjemné chvíle. Stalo sa už tradíciou, že koncom júna obradná sála obecného úradu je vždy pri príležitosti ukončenia školského roku miestom prijatia najúspešnejších žiakov Základnej školy v Haliči. Aj tento rok, presne 28. júna prijal zástupca starostu obce Mgr. Alexander Udvardy v obradnej sále najúspešnejších, ktorí boli odmenení:

2.A Bianka Bystrianska - za výborný prospech, slušné správanie,

2. miesto v okresnom kole súťaže SLOVENSKÝ SLÁVIK, 2. miesto v školskom kole súťaže HK

3.A Samuel Gonda - za výborný prospech a zberovú aktivitu, 1. miesto v prednese poézie v školskom kole HK, za 1. miesto v okresnom kole výtvarnej súťaže

VESMÍR OČAMI DETÍ, za reprezentáciu školy v súťaži POLICAJT MÔJ KAMARÁT, za reprezentáciu triedy na kultúrnych podujatiach

3.A Patrik Košťalik - za výborný prospech a zberovú činnosť, reprezentáciu triedy v šk. kole HK, za 1. miesto v celoslovenskej a medzinárodnej výtvarnej súťaži SZABOOV GRAFICKÝ LUČENEC, za úspešné riešenie šk. kola PYTAGORIÁDY

4.A Dominika Belková - za výborný prospech a aktivitu na vyučovaní, účasť na súťaži HALIČSKÝ ŠTOPLÍK, postup v školskom kole PYTAGORIÁDY, 1. miesto v šk. kole HK, účasť na matematickej súťaži KLOKAN, účasť na kultúrnych podujatiach, za reprezentáciu školy na súťaži POLICAJT MÔJ KAMARÁT, za zapojenia sa do európskeho projektu SUPERTRIEDA

4.A Dominika Együdová - za výborný prospech a zberovú aktivitu, 1. miesto EURÓPA V ŠKOLE – literárna časť, 2. miesto v školskom kole HK, účasť na kultúrnych podujatiach, zapojenie sa do európskeho projektu SUPERTRIEDA

5.A Nikoleta Malatincová - za výborný prospech, 2. miesto v celoštátnej súťaži EURÓPA V ŠKOLE – literárna časť, 2. miesto v súťaži HALIČSKÝ ŠTOPLÍK, 6. miesto v biologickej olympiáde,

vystúpenie na slávnostnej akadémii **5.A Peter Gembec** - za výborný prospech, 1. miesto v súťaži HALIŠKÝ ŠTOPLÍK, 6. miesto na biolog. olympiáde, účasť na kultúrnom programe Matice slovenskej, vystúpenie na kultúrnych podujatiach

6.A Adrian Lalík - za výborný prospech, za 1. miesto v požiarnej súťaži o Pohár sv. Floriána, za reprezentáciu školy vo vedomostných súťažiach: dejepisná olympiáda, MATEMATICKÝ KLOKAN, HVIEZDOSLAVOV KUBÍN

6.A Viktória Fajčíková - za výborný prospech, slušné správanie, 1. miesto v požiarnej súťaži o Pohár sv. Floriána, za reprezentáciu školy vo vedomostných súťažiach: dejepisná olympiáda, MATEMATICKÝ KLOKAN, HVIEZDOSLAVOV KUBÍN

6.A Matej Zdechovan - za výborný prospech, za 1. miesto v požiarnej súťaži o Pohár sv. Floriána

7.A Marcela Majorošová - za výborný prospech, slušné správanie, dobrú dochádzku do školy a aktivitu v rozhlasovom krúžku, 3. miesto v okresnom kole výchovno – preventívneho projektu POLICAJT MÔJ KAMARÁT, 7. miesto v dejepisnej olympiáde, riešenie FYZ IQ **7.A Dajana Svoradová** - za 1. miesto v školskom kole HK, 1.

miesto v obvodnom kole v prednese poézie a prózy HK, reprezentáciu školy v súťaži EURÓPA V ŠKOLE – vlastná tvorba – postup do celoslovenského kola, vo výtvarnej časti postup zo školského kola

7.A **Broňa Kamenská** - za 1. miesto v okresnom kole speváckej súťaže SLÁVIK SLOVENSKA v krajskom kole obsadila 4. miesto, 3. miesto v okresnom kole výchovno-preventívneho projektu POLICAJT MÔJ KAMARÁT, za reprezentáciu školy na FYZ IQ, za aktivitu a pomoc v triede

8.A **Kristína Výbochová** - za

výborný prospech, slušné správanie, zapojenie sa do európskeho projektu SUPERTRIEDA a postup z krajského do celoslovenského kola a získanie 4. miesta, za reprezentáciu školy vo FYZ IQ

8.A **Ján Emödy** - za výborný prospech, zapojenie sa do európskeho projektu SUPERTRIEDA a postup z krajského do celoslovenského kola a získanie 4. miesta

8.A **Janka Melicherčíková** - za výborný prospech, reprezentáciu školy na dejepisnej olympiáde, zapojenie sa do európskeho projektu SUPERTRIEDA a postup z

krajského do celoslovenského kola a získanie 4. miesta, zapojenie sa do súťaže FYZ IQ

9.A **Dušan Sudár** - za výborný prospech a slušné správanie, reprezentáciu školy v korešpondenčnom seminári FYZ IQ – 9. miesto v kraji, slušné správanie.

Aj vo vzdelávaní a v učení platí ono známe: „Bez práce nie sú koláče“. V živote školákov má táto pravda osobitný význam, pretože vedomosti a zručnosti, ktoré v škole získajú, budú základným kameňom pre ďalšie štúdium a prax.

Veronika Belková

Slávnostné stretnutie maticiarov

11. júna 2011 sa konala slávnostná schôdza členov a členiek MO MS v Haliči. Programom ju sprevádzal nový predseda Ing. Emil Ďurica. V úvode privítal prítomných členov i hostí, zvlášť srdečne Ing. Alenu Rezkovú, riaditeľku Domu MO MS v Lučenci ako i starostu obce Vladimíra Rehaneka. V kultúrnom programe sa predstavili: víťaz Haličského štoplika, žiak 5. ročníka ZŠ Peter Gembec, ktorý zarecitoval prózu od Milana Rúfusa a žiačka ZŠ Bronislava Kamenská, zaspievala

niekoľko krásnych ľudových piesní. Spevom ľudových piesní zaujali i bratia Gibalovci. Za poskytnuté dary predseda poďakoval starostovi obce, sponzorom Mariánovi Svoradovi, JUDr. Mariánovi Jurinovi, Zoltánovi Ďurčíkovi, Jozefovi Kožíkovi, Borisovi Mojžišovi, Jozefovi Turekovi, páňovi Klongovi a pekárni v Haliči. Predseda zhodnotil doterajšiu činnosť odbočky, vymenoval aktivity výboru i členov a načrtol aktivity ďalšieho obdobia. Pamätnými medailami za dlhoročnú činnosť boli odmenení nasledovní členovia: Mgr. Dušan Jezný, ktorého zásluhou MO obnovila svoju činnosť, pokladníčka Mária Rapčanová za mimoriadnu

aktivitu, bratia Gibalovci za kultúrnu činnosť, Juliana Fehérpatakyová a pán Juraj Václavík za dlhoročné členstvo. Medaily odovzdali predsed MO MS v Haliči Ing. Emil Ďurica a predsedkyňa Domu MS v Lučenci Ing. Alena Rezková. Plodná diskusia bola zameraná na hodnotenie akcií ako i na návrhy aktivít do ďalšej činnosti. O dobrú náladu sa sústavne starali bratia Gibalovci a JUDr. Jurina, ktorí rozospievali všetkých zúčastnených. Dobrá nálada pretrvala až do neskorých večerných hodín.

Vierka Žingorová

Nižná Kamenica

Ako novozvolený poslanec v našej obci som bol určený aj s mojimi kolegami páňom starostom Rehanekom a páňom Udvardym a Kokavcom zúčastniť sa na oslavách v družobnej obci Nižná Kamenica. Pre tých, čo nevedia, pri vzniku tejto družby bola moja sestra

Eva s manželom a za Nižnú Kamenicu pani PaedDr. Jolana Janičkárová a ja som bol len sprostredkovateľ medzi nimi a starostom páňom Rehanekom. Vďaka poslancom obidvoch obcí vznikla táto pekná tradícia vzájomných návštev. Nakoľko sme do Kamenice prišli s časovým predstihom, tak po ceste, ktorá trvá dlhšie, sme sa šli prejsť po obci. Na mňa osobne zapôsobila tichým,

čistým a skromným dojmom a pocitom, akoby sa chcela vzoprieť osudu snahou o rozvoj. Po vreľom privítaní pani starostkou a poslancami som sa v družnej debate dozvedel o ich starostiach a problémoch, ktoré prináša doba a sú podobné tým našim. Ale podľa ich slov urobia všetko pre to, aby občan bol s ich prácou spokojný. V tom našu debatu prerušil program, ktorý bol dynamický a rôznorodý, kde

si všetci prišli na svoje. Ale brušné tanečnice ohúrili asi všetkých. Mne osobne sa najviac páčila speváčka ľudových piesní, ktorá mala čistý zvonivý východniarsky hlas. V príhovore nášho starostu, ktorý bol stručný ale výstižný, poďakoval sa za pozvanie a upozornil, že obce to majú ťažké a v budúcnosti to budú mať ešte ťažšie a preto treba byť jednotní a trpezliví. Na záver bola bohatá tombola, ktorú organizovala miestna

organizácia dôchodcov, ktorú podporil kúpou desiatich tombolových lístkov aj náš poslanec Kokavec, ktorý aj dvakrát vyhral, no vzdal sa výhier v prospech občanov Kamenice. Po programe prebiehali ďalšie rozhovory pri bohatom a chutnom občerstvení, kde dominoval veľmi chutný guláš. Nakoľko v príjemnom prostredí čas letí veľmi rýchlo a pred nami bola dlhá cesta domov, museli sme sa rozlúčiť a pri vrelom podaní

rúk sme zástupcov obce a občanov pozvali na naše slávnosti v auguste, čo nám s radosťou prisľúbili. A na záver ešte taký malý postreh: keď sa stretnú jednoduchí ľudia, tak sa vedú porozprávať, poradiť si i pomôcť. A vtedy, keď sa lúčia, už sa i tešia na opätovné stretnutie, nakoľko sa spolu cítili veľmi dobre. Preto sa i my Haličania musíme pri ich návšteve snažiť.

Jozef Turek

Z činnosti hudobno-spevákkej skupiny Haličan v prvom polroku 2011

Rok 2011 je šiestym rokom našej činnosti. Skupina má v súčasnosti 15 členov a pravidelne jedenkrát týždenne nacvičuje. V tomto roku sme založili občianske združenie pod názvom Hudobno-

spevácka skupina Haličan.

Doterajšie akcie:

Február 2011 – fašiangový sprievod obcou - hudobný a spevácky krojovaný doprovod. Ukončenie sprievodu na obecnom úrade.

Máj 2011 – Na základe pozvania Novohradského osvetového strediska v Lučenci sme vystúpili ako host regionálnej prehliadky sólistov „Heliogónky nad Budinou.“

Máj 2011 – Vystúpenie v Haliči s programom ku Dňu matiek.

Máj 2011 – Hudobný a spevácky doprovod pri váľaní mája na námestí v Haliči a v Tomášovciach.

V súčasnosti pripravujeme program na augustové slávnosti s cieľom potešiť všetkých milovníkov ľudovej hudby a spevu.

Ing. Emil Ďurica

Projekt *Regenerácia verejnej hmotnej infraštruktúry centra obce Halič* pred ukončením

V posledných júnových dňoch sa uskutočnilo preberanie stavby „Regenerácia verejnej hmotnej infraštruktúry centra obce Halič“ a pripravuje sa záverečná fáza výstavby – kolaudácia. S prípravou stavby sa začalo už začiatkom roku 2008, kedy sa ukazovala možnosť jej spolufinancovania z Európskeho fondu regionálneho rozvoja, na základe programového dokumentu SR - Regionálneho operačného programu (ďalej len ROP) na roky 2007-2013. Obec mala v tom čase k dispozícii potrebnú územnoplánovacia dokumentáciu a spracované projektové dokumenty vhodné na prípravu dokumentácie žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej len NFP)

a to: PD na rekonštrukciu miestnych komunikácií; projekt na obnovu kultúrno – oddychovej časti obce a PD na výstavbu chodníka pre peších Halič - Stará Halič. Vybrané časti z týchto dokumentov mohli poslúžiť ako podklad pre vypracovanie projektovej dokumentácie stavby Regenerácie VHI centra obce Halič. Ukazovala sa možnosť na získanie finančných prostriedkov, ktorú bolo treba využiť, lebo obec nemala vlastné zdroje na taký náročný projekt. Podľa harmonogramu výziev ROP z 25.4.2008 na rok 2008 s výhľadom na 2009 mala byť na našu oblasť podpory - regeneráciu sídiel, vyhlásená výzva vo februári 2009. K tomuto termínu bolo potrebné pripraviť

doklady k Žiadosti, najmä projekt stavby. Bolo potrebné sa rozhodnúť nielen s ohľadom na finančné zdroje, ale aj s ohľadom na neexistenciu vlastnej administratívnej, odbornej a technickej kapacity obce na prípravu a implementáciu takýchto rozvojových projektov. Mám odbornú spôsobilosť a viac ako 40-ročné pracovné skúsenosti s riadením procesov prípravy, realizácie výstavby a prevádzky rozhodujúcich stavieb vodného hospodárstva v stredoslovenskom kraji. Okrem toho som osobne zabezpečoval v rokoch 1999 – 2004 prípravu a implementáciu projektu Modernizácia ČOV v Lučenci s nákladom cez 227 mil. Sk z predstupových fondov Phare

CBC ako projektový manažér, a v rokoch 2006-2007 Projekt Halič - Kanalizácia a ČOV 2. stavba, zo Štrukturálnych fondov EÚ OP ŽP základná infraštruktúra, ako stavebný dozor a koordinátor prác. Na naliehanie starostu obce som prisľúbil odborne technickú pomoc na prípravu zamýšľaného projektu Regenerácie VHI centra obce Halič, až do štádia schválenia Žiadosti o NFP, resp. podpísania Zmluvy o poskytnutí NFP. Ale len ako prácu na dohodu, vzhľadom na môj, predsa už pokročilý dôchodkový vek. Uvažovali sme pri ďalšom postupe s možnosťou uplatnenia výdavkov z NFP aj na služby špecializovaných spoločností/agentúr, zaoberajúcich sa manažovaním, prípravou a implementáciou projektov, aj s externým vykonávaním stavebného dozoru, projektových prác a procesu verejného obstarávania na zhotoviteľa stavby. Je treba mať na zreteli, že príprava a implementácia projektu je náročná tímová práca z pohľadu odborných činností, administratívy, koordinovania práce vlastného aj externých tímov špecializovaných spoločností. Táto informácia patrí tým, ktorí si myslia, že nie je nič jednoduchšie, ako získať a implementovať prostriedky z Európskej únie. Je nevyhnutné striktné dodržiavať pravidlá poskytovateľa dotácie, ktorými sú najmä ROP, Programový manuál ROP a Príručka pre žiadateľa. Nie všetky projekty – stavby sa dajú financovať v rámci tohto programu. Všeobecné podmienky poskytnutia Nenávratného finančného príspevku (ďalej len NFP) sú definované v riadiacich dokumentoch, manuáloch, príručkách a výzvach na predkladanie Žiadostí o poskytnutie NFP. Podmienky oprávnenosti sa týkajú:

- oprávnenosti prijímateľa – nie každý subjekt môže byť prijímateľom pros-

triedkov;

- oprávnenosti miesta realizácie projektu - môžu byť vybrané len obce s prísne identifikovanou centrálnou časťou, nemôže ísť o okrajové zóny miest a obcí;
- oprávnenosti aktivít – len na určené hlavné aktivity, stavebné objekty a činnosti;
- oprávnenosť výdavkov - nie všetky výdavky na prípravu a realizáciu sú poskytované;
- oprávnenosť z hľadiska vlastníckych a iných užívateľských práv k nehnuteľnostiam - musí byť preukázané vlastnícke alebo iné právo

k pozemkom, na ktorých sa bude stavať, musia byť príslušné stavebné povolenia;

- prijateľnosť projektu – projekt žiadateľa sa pre účely ROP spracováva do podoby dokumentácie žiadosti o NFP (žiadosť musí mať povinné prílohy v papierovej a elektronickej forme v požadovanom počte vyhovení).

Na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva, potvrdeného schválením uznesenia, sa začalo s prípravou dokumentácie. Procesom verejného obstarávania sa vybral projektant, externý

manažment projektu a zhotovovala sa projektová dokumentácia tak, aby bola v súlade s uvádzanými pravidlami. Tieto sa však od začatia prác na príprave PD, zmenili do 24. októbra 2008 až 4-krát, a preto v súbehu so zmenami pravidiel sme upravovali aj obsah a rozsah PD. Keď sme ju mali vypracovanú, schválenú v stavebnom konaní a pripravenú k podaniu Žiadosti o NFP, očakávaná výzva vo februári 2009 nevyšla. Bola vyhlásená až 16. marca, ale naproti tomu aj s novou verziou Programového manuálu, aj s novou Príručkou pre žiadateľa, aj s novými kritériami a limitmi na výšku poskytovaného príspevku. Žiadosti do 1. výberového kola sa mohli predkladať, vo vopred dohodnutom presnom termíne na základe internetovej rezervácie od 6. 4. do 13. 6. 2009. Podarilo sa nám zarezervovať termín odovzdania kompletnej žiadosti na 11. máj 2009. Do toho termínu bolo potrebné znovu prepracovať PD na znížený rozsah stavebných prác a činností a to z 1 046 584,59,- € na 867 027,80,- €. Museli sa vylúčiť z projektu niektoré objekty tak, aby zostatok tvoril ucelený funkčný celok. Pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva som pripravil šesť alternatív a po rozsiahlej rozprave sa vylúčili nasledovné objekty: komunikácia Ul. Timravy, komunikácie Ul. zámocká, Lipová, chodník Ul. mieru; parkovacie plochy pri starej škole – súkenke a pri kostole a spevnená plocha pri súkenke. Okrem toho sa museli vybaviť zmeny stavebných povolení. Bolo to zložité, náročné na čas. Bránili sa projektant aj stavebný úrad. Žiadosť sme predložili na SO/RO pre ROP pri VÚC Banská Bystrica v dojednanom termíne 11. mája, do 1. kola prijímania žiadostí. Základným predpokladom prijateľnosti projektu bolo splnenie kontroly

Centrum obce

formálnej správnosti (t.j. kritérií úplnosti dokumentácie žiadosti o NFP a kritérií oprávnenosti projektu a žiadateľa) podľa podmienok stanovených vo výzve na predkladanie žiadostí o NFP. Boli sme medzi prvými uchádzačmi, kritéria sme splnili a pracovníci poskytovateľa prostriedkov zhodnotili úroveň našej žiadosti ako veľmi dobrú. Splnenie týchto kritérií kontroly formálnej správnosti bolo predpokladom na to, aby bola naša žiadosť o NFP postúpená k ďalšiemu spracovaniu, t.j. do fázy odborného hodnotenia a následne do výberového procesu žiadostí o NFP. V procese odborného hodnotenia dokumentácie Žiadosti o NFP sú individuálne v prípade každého projektu posudzované nasledovné aspekty:

- vhodnosť a účelnosť projektu ; spôsob realizácie projektu; rozpočet a nákladová efektívnosť;
- administratívna, odborná a technická kapacita žiadateľa; udržateľnosť projektu.

Uvedené aspekty sa posudzujú internými hodnotiteľmi na základe záväzných hodnotiacich kritérií, ktoré sú súčasťou Programového manuálu ROP. Proces

výberu projektov je zabezpečovaný príslušnou výberovou komisiou. Výberová komisia na svojom zasadnutí posudzuje žiadosti o NFP nominované z odborného hodnotenia, prijaté v príslušnom hodnotiacom kole priebežnej výzvy podľa ďalších kritérií. Výberová komisia na svojom zasadnutí môže žiadosť o NFP: odporučiť, alebo neodporučiť na schválenie. Naša žiadosť bola v rámci 1. kola odporučená na schválenie ako 16. v poradí zo 105 posudzovaných žiadostí. Z lučeneckého aj poltárskeho okresu to bol prvý úspešný odporučený projekt. MVaRR nám v septembri 2009 listom oznámilo, že náš projekt bol úspešný a obec bola vyzvaná na preukázanie splnenia podmienok poskytnutia pomoci. Medzi tieto podmienky patrí: doložiť riadiacemu orgánu, resp. SO/RO kopu dokladov a potvrdení od správcu dane, poisťovní, konkurzného súdu, inšpektorátu práce, vlastné čestné vyhlásenie; ktoré preukazujú zodpovednosť plnenie si príslušných zákonných povinností žiadateľa. Okrem týchto uvádzaných dokladov je povinný predložiť kompletnú overenú dokumentáciu z procesu

verejného obstarávania, a to ešte pred podpisom zmluvy s víťazným uchádzačom. Lehota na doručenie dokladov je stanovená do 5 mesiacov od doručenia výzvy. SO/RO pre ROP po prijatí dokladov má k dispozícii lehotu 60 dní na ich overenie. Žiadateľ je povinný zabezpečiť proces verejného obstarávania prostredníctvom odborne spôsobilej osoby, v súlade so zákonom č. 25/2006 Z.z. o verejnom obstarávaní. Po overení procesu verejného obstarávania (ďalej len VO) bez zistení nedostatkov, vydá RO pre ROP rozhodnutie o schválení žiadosti o NFP, ktoré sa zasiela žiadateľovi doporučenou poštou. Následne pripraví návrh zmluvy o poskytnutí NFP, ktorý zašle žiadateľovi. O výsledku VO dodávateľa stavby bolo obecné zastupiteľstvo informované 12. 2. 2010 a následne bola dokumentácia zaslaná na overenie procesu na SO/RO pre ROP pri VÚC Banská Bystrica. Zmluva o poskytnutí NFP bola zo strany poskytovateľa MV a RR podpísaná 27. 4. 2010 a následne prijímateľom starostom obce Halič 6. 5. 2010. K 30. 6. 2010 bolo na Slovensku zazmluvnených 397 žiadostí, pričom žiadosť Haliče bola podpísaná ako šestnásta. V tom čase už prebiehali stavebné práce na rekonštrukcii a preložke verejného vodovodu v časti územia, ktoré malo byť dotknuté stavbou regenerácie centra. Práce mali byť ukončené pred odovzdaním staveniska zhotoviteľovi regenerácie. A boli zabezpečené tak, že sa mohla v máji na ploche námestia uskutočniť bez problémov slávnosť na Haličská motorkáreň. Preložka bola uskutočnená bez akéhokoľvek finančného príspevku od obce Halič, na náklady vlastníka vodovodu. Aj to bolo potrebné vyrokovať. StVS a.s. Banská Bystrica patrí za túto službu obci srdečná vďaka. Ener-

getické závody preložili NN vedenie na náklady obce. Skončila sa prípravná fáza projektu a mohla začať druhá implementačná fáza realizácie projektu a čerpanie NFP. Tu mala skončiť moja prisľúbená technická pomoc na projekte pre obec, ale neskončila. Bolo potrebné vykonávať občasný stavebný dozor pre vysúťaženého dodávateľa dozornej činnosti, pretože sa nenašla v blízkom okolí osoba odborne spôsobilá a bolo by vhodné popri tom vykonávať koordinačnú činnosť medzi účastníkmi výstavby: medzi dodávateľmi prác, projektantom, obcou, externým manažérom projektu, poskytovateľom NFP a kadekým, koho sa výstavba nejakým spôsobom dotýkala. Na naliehanie a presvedčovanie, hlavne starostu a niektorých ďalších občanov som prijal ich argumentáciu: „veď si občan Haliče, pomôž veci vo verejnom záujme, veď aj pre seba robíš“. Často som to oľutoval, lebo len prácou dnes neoslovíš. Aká je definícia implementácie? Je to uskutočnenie, realizácia, naplnenie, dodržanie záväzku. V skutočnosti je to proces, v ktorom sa projektové stratégie a plány zavádzajú do praxe, aby sa dosiahlo splnenie stanovených cieľov projektu. Ale zase pri striktnom dodržiavaní pravidiel poskytovateľa dotácie, podľa Zmluvy o poskytnutí NFP. Všetko treba realizovať podľa opisu projektu, ktorý bol súčasťou žiadosti o NFP, presne podľa položiek výkazu výmer vysúťaženého rozpočtu. V súčasnej dobe sa žiaľ ukázalo nemožným, uskutočniť akúkoľvek zmenu v projekte – na stavbe, nech by bola akokoľvek vysoko prospešná! Na čo všetko treba dbať v tejto fáze projektu okrem kontroly a koordinácie stavebných prác? Sú jednoznačne stanovené pravidlá pre žiadosti o platbu, o for-

mu platobných dokladov. Dokumentácia žiadosti o platbu, vrátane účtovných dokladov podlieha 100% overovaniu zo strany SO/RO pred ich uhradením.

Lehota na kontrolu je do 90 dní. Je určená dôsledná a pravidelná kontrola a sledovanie realizácie aktivít projektu. Prijímateľ je povinný počas platnosti a účinnosti zmluvy pravidelne predkladať poskytovateľovi monitorovacie správy vo formáte určenom RO pre ROP a to:

- priebežnú monitorovaciu správu počas realizácie aktivít projektu,
- záverečnú monitorovaciu správu po ukončení realizácie všetkých aktivít projektu,
- následnú monitorovaciu správu po ukončení realizácie aktivít projektu až do ukončenia platnosti zmluvy (raz ročne po dobu 5 rokov od ukončenia projektu).

Pre prijímateľa sú tu okrem uvedeného ešte ďalšie povinnosti v súvislosti s informovaním a publicitou. Všetko toto musí prijímateľ prostriedkov sledovať sám, aj keď má na to zmluvne zabezpečené subjekty, pretože ani tieto nemajú dostatok odborných skúseností. Pracujú v tejto oblasti najviac od roku 2008 – 2009 a za skutkový stav v konečnom dôsledku tak, či tak zodpovedá prijímateľ prostriedkov. Čo je neprijemné, ani projektant, či stavebné firmy zúčastňujúce sa

Rekonštrukcia centra obce

v tomto procese aj na našom projekte, nepoznajú dokonale pravidlá poskytovania a čerpania finančných prostriedkov. Nie sú viacerým známe ani odporúčania RO pre ROP venovať zvýšenú pozornosť tvorbe technickej projektovej dokumentácie, príprave rozpočtov ale aj realizácii vykonávaných prác, lebo nebude schvaľovať žiadne žiadosti o zmenu rozpočtu. Je to absurdné, lebo žiaden projektant nie je schopný vypracovať taký dokonalý návrh technického riešenia projektu, aby sa nevyskytla chyba, alebo neukázala možnosť na vylepšenie. Ani v našom prípade sa nedalo vyhnúť zmenám, ktorými sa museli riešiť nedostatky projektového riešenia, alebo si ich vynútili zmenené podmienky pri realizácii, oproti pôvodne uvažovaným v projekte. Urobili sme navyše takmer 80 m komunikácie ku synagóge, 18 m nenaprojektovaného chodníka pri oplotení areálu bývalého solného úradu a odvodňovací rigol jeho západnej strany a pri ceste do zámku. Náklady – výdavky na ich zriadenie sme ušetrili zmenou konštrukčných prvkov na položkách iných objektov. Všade v Európe sa tomu podľa zaužívaných pravidiel - Zmluv-

ných podmienok na výstavbu, vydaných Medzinárodnou federáciou konzultačných inžinierov (FIDIC), aj v dnešnej dobe hovorí zlepšovaci návrh. Žiadosť o zmenu nebola zo strany RO pre ROP prijatá. Jediný argument, resp. odpoveď na otázku prečo nie, bola: „Nedá sa meniť toľko položiek“. Nebol som spokojný s takouto odpoveďou, ani s rokovaniami - konzultáciami na RO pre ROP v Bratislave, či SO/RO pre ROP v Banskej Bystrici k tejto problematike. Nemôžem sa však hnevať. Striktné dodržali pravidlá. V predchádzajúcich dňoch som si preto so záujmom prečítal materiál, ktorý predložili na rokovanie Vlády SR podpredsedovia vlády a ministri rezortov DVaRR a rezortu MF: „Problematické oblasti implementácie operačných programov a horizontálnych priorít NSRR“. Nebudem komentovať jeho obsah, len z neho uvediem niekoľko viet, ktoré sa týkajú viacerých subjektov podieľajúcich sa na implementácii ROP. V mnohom sa konštatovania autorov dokumentu zhodujú s mojimi. Som však skeptický, že dôjde k zmene v doterajších postupoch. Citujem výber z obsiahleho materiálu:

Centrálny koordinálny orgán v spolupráci MF SR pripravil tento materiál s cieľom poskytnúť vláde SR, ako aj ďalším relevantným subjektom a verejnosti, komplexnú informáciu o problematických oblastiach implementácie Operačných programov a Horizontálnych priorít NSRR. V rámci každej identifikovanej problematikej oblasti je popísaný skutkový stav a konkrétne úlohy, ktoré je potrebné vykonať za účelom zlepšenia identifikovaného skutočného stavu. Nedostatok kvalifikovaných administratívnych kapacít na implementáciu OP a HP, je tak na strane poskytovateľov, ako aj na strane žiadateľov/prijímateľov. Vo

vzťahu k administratívnym kapacitám žiadateľov/prijímateľov možno konštatovať, že najmä subjekty územnej samosprávy a iných subjektov verejnej správy nemali vybudované dostatočné administratívne kapacity na prípravu a implementáciu takýchto rozvojových projektov. Dôsledkom je nízka kvalita nimi predkladaných projektov, v mnohých prípadoch bez dodržania základných princípov logického rámca projektu (nedoriešená udržateľnosť projektu, neadekvátny pomer medzi žiadaným príspevkom a očakávanými cieľmi a výsledkami projektu a pod.). Napriek realizácii viacerých odborných školení, možnosti konzultácií, predmetní prijímatelia predkladajú opakovane nekvalitné výstupy (najmä žiadosti o platbu, monitorovacie správy projektu, verejné obstarávania), ktorým následne projektoví manažéri RO venujú neprimerane veľa času. Významné celoplošné zlepšenie nepriniesla ani možnosť uplatnenia si výdavkov na externý manažment projektov, t. j. na služby špecializovaných spoločností/agentúr zaoberajúcich sa prípravou a implementáciou projektov, a to najmä z dôvodu, že aj tieto v mnohých prípadoch vznikali v rokoch 2006, 2007 bez dostatočne odborne kvalifikovaných kapacít. Tento problém je najviac citelný pri implementácii Regionálneho operačného programu (ďalej aj „ROP“) a operačného programu Životné prostredie. Ďalším problematickým aspektom je samotné zmenové konanie, resp. proces posudzovania žiadostí o zmenu zmluvy predkladaných prijímateľmi. Systém zmenových konaní RO v súvislosti so žiadosťami prijímateľov o zmenu projektu (napr. z dôvodu nevyhnutnej zmeny projektu vyplývajúcej z nepredvídateľných skutočností, ktoré nastali pri implementácii projektu) často nedostatočne reflektuje na

potreby vyplývajúce z reálnej implementácie projektov. Prijímatelia si musia byť vopred vedomí, aké zmeny a za akých okolností a podmienok je možné v projekte uskutočniť, čo v niektorých prípadoch nie je z príručiek pre prijímateľov dostatočne zrejmé. Neopodstatnené neakceptovanie zmenových požiadaviek prijímateľov môže mať negatívny dopad na uplatniteľnosť schválených oprávnených výdavkov projektov, čerpanie finančných prostriedkov projektov, realizovateľnosť projektov a udržateľnosť projektov. Nesprávne riadené zmenové konanie zo strany RO môže vyplývať z určitej neistoty pri posudzovaní oprávnenosti alebo neoprávnenosti navrhovaných zmien. Výhodiskom pri posudzovaní akejkoľvek zmeny platnej a účinnej zmluvy o poskytnutí NFP sú pre RO všeobecné zásady a princípy zmenového konania, ako ich popisuje Systém riadenia. Prax však poukázala na potrebu podrobnejšej úpravy tohto procesu zo strany CKO.

Na zaver niekoľko viet pre občanov Haliče: Myslím si, že vyhotovená stavba určite splnila hlavný cieľ Projektu, ktorým bolo: „Skvalitnenie životných podmienok v obci Halič a jej zatriaktivnenie rekonštrukciou centrálnej časti obce.“ O tento nový stav námestia a pešej zóny sa zaslúžili dvaja vaši spoluobčania, hlavne s tímom stavbárov ale aj ďalšími partnermi zúčastnenými na realizácii projektu, vrátane s pracovníkmi poskytovateľa NFP. Niekoľkí z vás nás pri práci podporovali, iní znevažovali a niektorým to bolo ľahostajné. Bez ohľadu na to, nech toto dielo slúži všetkým občanom Haliče ale aj ľuďom návštevníkom z bližšieho aj vzdialenejšieho okolia.

Jozef Hoffmann

Zrkadlo práce poslancov obecného zastupiteľstva

Uznesenia

zo 4. riadneho zasadnutia OZ konaného dňa 8. 4. 2011

Obecné zastupiteľstvo v Haliči

A/ Berie na vedomie:

1. Informáciu o Výzve na predkladanie žiadostí o NFP Inovovanie obsahu a metód vzdelávania pre ZŠ. Opatrenie 1.1.: Premena tradičnej školy na modernú.
2. Informáciu o priebehu prác na plánovaných akciách.
3. Informácie zo zasadnutia komisií.
4. Informácie poslancov o prekážkach umiestnených na obecných pozemkoch.

B/ Súhlasí:

1. S odkúpením novovytvoreného pozemku par.č. C-KN 842/6 na Ul. B.S.Timravy o výmere 70 m² za cenu 16,60,- €/m² z dôvodu odvodnenia verejných pozemkov.
2. So zakúpením dvoch kusov elektrických bojlerov pre TJ Slovan Halič.
3. S prenájmom obecného pozemku par.č. 458/3 o výmere 14,50 m² pod prenosnú garáž pre žiadateľa A. Udvardyho st., Halič, Družstevná č. 12 za cenu 0,73,- €/m²/rok.

C/ Schvaľuje:

1. Návrh uznesenia predsedu EK Ing. Huju, že v prípade predkladania žiadostí nad rámec rozpočtu, navrhovateľ identifikuje zdroj krytia.

D/ Volí:

1. Mgr. Alexandra Udvardyho ml. a Jozefa Tureka za nových členov do Rady školy pri ZŠ s MŠ Halič.

E/ Nesúhlasí:

1. S navýšením finančných prostriedkov na úhradu mesačných zálohových platieb za elektrickú energiu a plyn vo výške 209 € do 30.6.2011 pre TJ Slovan Halič.
2. So spolufinancovaním prevádzky plavárne AquaSPOOL.

Uznesenia

z 5. riadneho zasadnutia OZ konaného dňa 13. 5. 2011

Obecné zastupiteľstvo v Haliči

A/ Berie na vedomie:

1. Vyhodnotenie plnenia rozpočtu obce Halič za ¼ rok 2011
2. Vyhodnotenie plnenia rozpočtu ZŠ s MŠ Halič za ¼ rok 2011
3. Informácie z komisií: ekonomickej, životného prostredia, kultúra, športu, detí a mládeže, sociálnej, stavebnej .

B/ Súhlasí:

1. S uzatvorením zmluvy o dielo č. 230/2011 medzi obcou Halič a firmou Dušan Brablec, SIGNAL - CODE za účelom rozšírenia kamerového systému v obci Halič a inovovania systému EKS v hodnote 5 785,79,- €.
2. Aby sa 6. zasadnutie OZ konalo dňa 10. 6. 2011 v Tuhárskej doline.

C/ Schvaľuje:

1. Priamy predaj parcely C-KN č. 462/59, zastavané plochy a nádvorie o výmere 138 m² v zastavanom území obce Halič, vo vlastníctve obce Halič zapísanou na LV č. 650 pre Ing. Gustava Ráca a manželku Máriu Rácovú, obidvaja bytom Halič, Ul. lúčna č. 8 za cenu stanovenú podľa čl. III odst. 3 písm. b a c VZN obce Halič, ktorým sa prijímajú zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu, ktorý bol zverený obci Halič a v súlade s ustanovením §9 a odst. 8 písm. b zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.
2. Odpredaj časti pozemkov KN - C parc. č. 883/10, druh pozemku zast. plochy a nádvorie o výmere 3958 m² a KN-C parc. č. 723, druh pozemku orná pôda o výmere 10 447 m² v k.ú. Halič, ktoré sú vo výlučnom vlastníctve obce Halič podľa LV č. 650 potrebných pre rozšírenie ČOV stavby,, Halič – kanalizácia a ČOV“, v rozsahu ktorý bude zameraný v porealizačnom Geometrickom pláne úradne overenom Správou katastra v Lučenci (ďalej aj „ Predmet prevodu vlastníctva“) v prospech Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a.s. Partizánska cesta č. 5, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 36 056 006, s tým že kúpna cena bude určená násobkom celkovej plochy odpredávanej časti predmetných pozemkov podľa vyhotoveného porealizačného Geometrického plánu a jednotkovej ceny za jednotkovú cenu 2,00,- €/m² pozemku. Predpokladaný rozsah záberu pozemkov predstavuje rozlohu 1440,68 m², z toho z pozemku KN-C parc. číslo

883/10 plochu 572,25 m² a z pozemku KN-C parc. číslo 723 výmeru 832,43 m².

3. Zriadenie bezodplatného a časovo neobmedzeného vecného bremena ako vecného práva umiestnenia zariadení verejnej kanalizácie DN 300mm a odľahčovacej komory stavby „Halič – kanalizácia a ČOV“ na časti pozemkov: KN-C parc. č. 121/10, KN-C parc. č. 883/17, KN – E parc. č. 857, KN-C parc. č. 121/13, KN-C parc. č. 121/16, KN-C parc. č. 121/16, KN-C parc. č. 40/1, KN-C parc. č. 40/2, KN-C parc. č. 848/1, KN-C parc. č. 848/16 a KN-C parc. č. 120/1 kat. území v kat. území obce Halič, ktoré sú vo výlučnom vlastníctve obce Halič podľa LV č.650 (ďalej len „dotknuté pozemky“) v rozsahu, ktorý bude vyznačený na tento účel vyhotovenom porealizačnom Geometrickom pláne pre vyznačenie vecného bremena, úradne overenom Správou katastra Lučenec a právo prístupu automobilmi, mechanizmami a pešo na dotknuté pozemky za účelom zabezpečenia výstavby, prevádzky, údržby, opráv, odstraňovania porúch ako aj rekonštrukcií zariadení verejnej kanalizácie na pozemkoch umiestnených v prospech Stredoslovenskej vodárenskej spoločnosti a.s., Partizánska cesta 5, 974 00 Banská Bystrica, IČO: 36056006.

D/ Žiada:

1. Starostu obce Halič oznámiť uznesenie OZ podľa bodu C/2 žiadateľovi a realizovať uzavretie predloženého návrhu Zmluvy o budúcej kúpnej zmluve.
2. Starostu obce Halič realizovať uzavretie kúpnej zmluvy po ukončení výstavby objektov Stavby a predložení porealizačného Geometrického plánu zo strany žiadateľa.

3. Starostu obce Halič oznámiť uznesenie OZ C/3 žiadateľovi a realizovať uzavretie predloženého návrhu Zmluvy o budúcej zmluve o zriadení vecného bremena.

4. Starostu obce Halič realizovať uzavretie zmluvy o zriadení vecného bremena po ukončení výstavby objektov a predložení porealizačného Geometrického plánu na vyznačenie vecného bremena za strany žiadateľa.

5. Starostu obce aby písomne vyzval p. Júliusa Höffera, bytom Halič Ul. staničná č. 15, Mariana Hikera, bytom Halič, Ul. staničná č. 17 a Ing. Jána Lukáča, bytom Halič, Ul. staničná č. 11, že sú povinní napojiť sa na verejnú kanalizáciu.

6. Starostu obce o zabezpečenie veľkoobjemového kontajnera, z dôvodu plánovanej brigády na Telke komisiou životného prostredia.

E/ Ruší:

1. Uznesenie B/1 a B/2 zo dňa 11. 3. 2011.

F/ Nesúhlasí:

1. S poskytnutím finančnej výpomoci ani pôžičky od obce pre Jána Nodžáka a mnželkou, bytom Halič, Ul. 23. januára č. 37.

Uznesenia zo 6. riadneho zasadnutia OZ konaného dňa 17. 6. 2011

Obecné zastupiteľstvo v Haliči

A/ Berie na vedomie:

1. Stanovisko auditora
2. Správu hlavnej kontrolórky
3. Správu o činnosti Dobrovoľného hasičského zboru v Haliči za prvý polrok 2011.
4. Správu o príprave Haličských

slávností.

B/ Súhlasí:

1. So zriadením troch výdajní odberných opatrení v zložení:

1. výdajňa – Ľudmila. Sarvašová (vedúca), členovia – Emília Zvarová, Mgr. Katarína Gálová

2. výdajňa – Mária Veselovská (vedúca), členovia – Pavol Náton, Božena Hochholcerová

3. výdajňa – Veronika Belková (vedúca), členovia – Mgr. Mária Fajčíková, Vladimír Greňo

2. S návštevou Nižnej Kamenice v zložení: Mgr. Udvardy, J. Turek, Mgr. Kokavec a bratia Gibalovci.

3. S výrubom čerešní pri telocvični.

C/ Schvaľuje:

1. Vnútrotný predpis upravujúci postup obce Halič pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou, v súlade s § 11, ods. 4, písm. a) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, s pripomienkami členov ekonomickej komisie.

2. Plat starostu obce Halič od 1. 6. 2011, ktorého výška bude so zvýšením o 50% činiť 2.284,00,- €.

3. Odmeny starostovi obce za mesiace apríl, máj vo výške 25,625%, zástupcovi starostu za II. štvrťrok vo výške 14,375%, hlavnej kontrolórke od začiatku funkčného obdobia vo výške 11,875%.

D/ Žiada:

1. Starostu obce o vypracovanie ponuky náhradných pozemkov pre p. Poltárskeho a ostatných vlastníkov nevysporiadaných pozemkov v areáli ZŠ v MŠ Halič.

2. Starostu obce ponúknuť p. Hrončekovej za pozemok cenu platnú v dobe začatia výstavby chodníka

na Ulici mieru.

3. Starostu obce, aby všetky dohody týkajúce sa majetku obce uzatváral písomne.

4. Starostu obce, aby sa vyjadril k podnetom komisie životného prostredia a ktoré bude možné, aby do budúceho zastupiteľstva vyriešil.

E/ Nesúhlasí:

1. Aby výstavba rýchlostnej cesty R7 bola budovaná v zmysle variantu A2, najmä z hľadiska ochrany krajiny.

F/ Doporučuje:

1. Výstavbu rýchlostnej cesty R7 v zmysle variantu A s modifikáciou – variant A3 nasledovne: z Toráka R 7 bude viesť na cestný oblúk pri skladoch Ľadovo, ďalej cez Roveň pod kótou 258, cez potok Jeľšovík a sedlom pod Skalickou (kóta 263), dolinou pod Kamenné, severne od kóty Nad Kukučkou (266) s napojením na navrhovanú trasu variant A.

Uznesenia zo 7. riadneho zasadnutia OZ konaného dňa 8. 7. 2011

Obecné zastupiteľstvo v Haliči

A/ Berie na vedomie:

1. Informáciu o predložení zámere „Rýchlostná cesta R7 Veľký Krtíš – Lučenec“.

Rozdelenie služieb poslancov počas Haličských slávností.

Informáciu o preberacom konaní stavby „Regenerácia verejnej hmotnej infraštruktúry centra obce Halič“.

Vyhodnotenie činnosti TJ Slovan Halič za ½ rok 2011. (tvorí prílohu zápisnice)

Informáciu starostu obce o oznámení

od distribúcie SPP, a.s.

2. Informácie zo zasadnutia komisie kultúry, školstva, športu, detí a mládeže.

Informácie zo zasadnutia ekonomickej komisie.

B/ Súhlasí:

1. S uhradením fin. prostriedkov za naviac práce na stavbe „Regenerácia verejnej hmotnej infraštruktúry centra obce Halič“ v celkovej výške cca 49 673,62,- €.

S pozastavením prác na chodníku od domu smútku, ktorý bol v tomto roku rozpočtovaný v objeme fin. prostriedkov 20 823,- €.

S vyčlenením 10 000,- € z rozpočtu obce na spolufinancovanie príjazdovej komunikácie – chodník na Ul. mieru, v prípade, ak Úrad vlády SR poskytne fin. prostriedky z rezervy premiérky.

S vyčlenením fin. prostriedkov vo výške 2600,- € na dopravné značenie v lokalite centra obce Halič.

S vyčlenením fin. prostriedkov z rozpočtu obce vo výške cca 900,- € na prekládku nosného lana a káblového vedenia kamerového systému a takisto elektrického vedenia.

S ponukou firmy Premier Consulting, spol. s r.o. Komárno.

C/ Schvaľuje:

1. Dodatok č. 1 k Zásadám odmeňovania poslancov a členov komisií Obecného zastupiteľstva v Haliči.

2. Sobášne dni v Matričnom obvode Halič v stredu v čase od 13.00 do 16.00 a v sobotu v čase od 13.00 do 16.00.

D/ Doporučuje:

1. Všetkým komisiám pri OZ,

aby predkladali pred obecné zastupiteľstvo konkrétne návrhy s konkrétnym riešením.

2. Starostovi obce, aby využil svoje kompetencie a poskytol finančnú podporu vo výške 166,- € pre p. Miroslava Čabu ml. podľa VZN o daroch a dotáciách §6 ods. 5.

E/ Žiada:

1. Starostu obce o zabezpečenie písomnej výzvy pre majiteľa nehnuteľností – Zbrojnice a Soľného úradu, aby do konca júla 2011 zabezpečil vypúšťanie splaškovej vody do splaškovej kanalizácie.

Výlet do Banskej Štiavnice

Keď vás na výlete zradí počasie je to nepríjemné. Ak je ten výlet dvojdnový, je to o ešte nepríjemnejšie. S podobnými pocitmi sme v stredu 8.6. nastupovali do autobusu, ktorý nás mal zaviesť do Banskej Štiavnice. Už počas jazdy sme vedeli, že náš program budeme musieť prispôbiť neustále sa meniacemu počasiu. Začali sme teda v Banskom múzeu v prírode, kde sme si najprv prezreli povrchovú expozíciu a potom sme s prilbami na hlave a svetlami v rukách sfárali do podzemia. Tma, vlhko a dusno – to boli podmienky, ktorým sa museli prispôbiť kedysi baníci a dnes my. V bani sme sa z pútavého výkladu sprievodcu dozvedeli o histórii a spôsoboch ťažby vzácnych rúd v tomto regióne. Keď sme po hodine vyšli na denné svetlo, privítal nás dážď, ktorý nás hneď zahnal do autobusu. Pokračovali sme na Počúvadlianske jazero, kde nás čakalo ubytovanie a príjemnejšie počasie. Pred večerou

Žiaci v Banskom múzeu

sme si ešte urobili krátku vychádzku okolo jazera. Na druhý deň sme hneď po raňajkách vyrazili na vrch Sitno. Mokrý terén a vlhký les nás neodradil a po hodine a pol sa nám pod vrcholom naskytol nádherný výhľad na okolie Štiavnických vrchov. Rozhľadňa na samotnom vrchole sme našli zatvorenú, a tak sme sa dali na zostup, aby sme ešte stihli prehliadku mesta. Mestskému námestiu dominuje známy morový stĺp, pri ktorom sme si spravili pamätnú fotografiu. Povest' o objav-

ení drahých kovov sme si prečítali z plastiky umiestnenej neďaleko námestia. Cesta naspäť ubehla pre všetkých 20 žiakov 8. a 9. ročníka veľmi rýchlo a o pol štvrtej sme už vystupovali v Haliči. Hoci školský výlet mal byť zameraný hlavne na oddych a relaxáciu po namáhavom školskom roku, myslím, že sa nám podarilo doplniť jeho pro-

V centre Banskej Štiavnice

gram aj o vzdelávacie aktivity.

Mgr. Ľuboslav Galád

Projekt Supertrieda

Projekt Supertrieda má v súlade s myšlienkou „**všetky deti sú naše**“ ambíciu podporiť deti a dokázať, že každé dieťa má na niečo predpoklady a má právo na šancu to dokázať, prejavíť sa, právo vyskúšať nové veci, pracovať na sebe, získavať skúsenosti a tvoriť si názor. Má právo dostať šancu na kultúrnejší život. V tomto projekte žiaci základných škôl so svojou triedou v rámci vyučovania celý rok pracujú na spoločnom autorskom diele – maľujú, vyrábajú umelecké pomôcky, kulisy,

šijú kostýmy, vymýšľajú scenáre, skladajú melódie, texty, spievajú, tancujú, filmujú, každý podľa chuti a schopností. Výsledkom je scénické predstavenie a videoklip. Žiaci našej školy sa už piatykrát zapojili do tohto projektu a aj tento rok boli úspešní. Tento rok pracovali na téme „**Môžu peniaze zmeniť svet?**“. Krajského kola dňa 4. mája 2011 v Banskej Bystrici sa zúčastnili žiaci 4.A triedy s príbehom „Peniaze v histórii“ a žiaci 8.A triedy s príbehom „Detský domov“. Žiaci 4.A triedy súťažili v druhej kategórii a získali **cenu poroty**. A žiaci 8.A súťažili v tretej kategórii a získali **1. miesto** a postup

na celoslovenské kolo v Bratislave. Na Bratislavu sa všetci veľmi tešili. Finále bolo 26. mája 2011 v Dome kultúry v Ružinove. Umiestnili sa na peknom 4. mieste. Poďakovanie patrí predovšetkým Mgr. Kataríne Gálovej za koordináciu celého projektu v základnej škole, triednym učiteľkám Mgr. A. Tóčíkovej a Mgr. J. Gondovej, pani R. Padúchovej za pomoc pri tvorbe scenárov a všetkým tým, ktorí sa zaslúžili o zdarný priebeh tejto akcie.

Mgr. Mária Triznová

Naše úspechy

V tomto školskom roku pracoval v škole spevácky krúžok pod vedením p. uč. Mgr. K. Gálovej, kde pracovalo 31 detí z prvého a druhého stupňa a tanečný krúžok pod vedením p. uč. A. Lukáčovej, v ktorom bolo 16 detí. Všetci sa aktívne zapájali do mnohých súťaží a kultúrnych podujatí. 22. októbra 2010 sa konala Slávnostná akadémia z príležitosti 30. výročia vzniku novej školy a 60.

výročia vzniku starej školy, kde žiaci spestrili kultúrny program. 22. decembra 2010 sa deti predstavili na Vianočnej akadémii. 14. apríla 2011 sa tanečný krúžok zúčastnil v Lučenci na súťažnej prehliadke v modernom tanci, kde ho porota vybrala a naši tanečníci postúpili do Žiaru nad Hronom. Na okresnom kole súťaže Zlatý slávik sa zúčastnili v prvej kategórii Bianka Bystrianska, ktorá sa umiestnila na 2. mieste, v druhej kategórii Nina Sláviková, v tretej

kategórii Bronislava Kamenská, ktorá získala 1. miesto a postup do krajskej súťaže, ktorej sa zúčastnila 25. mája v Banskej Bystrici. 28. júna 2011 na koncoročnej akadémii vystupovali žiaci, ktorí v školskom roku 2010/2011 reprezentovali našu školu. Na všetky tieto akcie majú naši žiaci milé spomienky.

Mgr. Katarína Gálová

Videli sme aj slony...

Dňa 16. 6. 2011 sa žiaci prvého, druhého, tretieho a štvrtého ročníka v hojnom počte (naplnili dva autobusy) vybrali pozorovať známe aj menej známe zvieratá do ZOO v Bojniciach. Keďže nám počasie prišlo, nálada bola dobrá,

dozor zabezpečený vďaka pani učiteľkám Fajčíkovej, Gáborovej, Poltárskej, Bernátovej, Tóčíkovej a ochotným rodičom i starším súrodencom žiakov z každej triedy. Výlet sa vydaril. Deti mali najväčšiu radosť z prehliadky slonov, opíc, hadov, rybičiek, no najmä z mŕtvania vreckového na rôzne atrakcie, sladké pokušenia a darčeky pre najbližších. V poobedňajších hodinách - keď všetci úspešne našli parkovisko - sme vyrazili na spiatočnú cestu, ktorá vďaka rýchlym vodičom oboch autobusov ubiehala ako voda. Zrazu sme videli Haličský zámok a zos-

tali nám len príjemné spomienky na pekný deň.

Mgr. Alena Tóčíková

Policajt môj kamarát

Dňa 3. 6. 2011 sa žiaci 3., 4., 7. ročníka ZŠ s MŠ Halič (SAMUEL GONDA, VIVIEN DIŠKANOVÁ, DOMINIKA BELKOVÁ, TOMÁŠ STRIGÁČ, MARCELA MAJOROŠOVÁ, BRONISLAVA KAMENSKÁ, LUKÁŠ ADAM, PATRIK HLIVKA) opätovne zúčastnili zaujímavej vedomostno - športovej

súťaže pod záštitou PZ SR Policajt-môj kamarát, konanej v areáli ZŠ L. Novomeského v Lučenci. Žiaci pod vedením organizátora Ing. kpt. Petra Káčerikarozdelení do dvoch kategórií (mladší a starší žiaci) podstúpili vedomostný test z oblasti kriminality, činnosti polície, dopravnej výchovy a prevencie drogových závislostí, po absolvovaní ktorého bojovali

v rôznych športových disciplínach a vybojovali si krásne 3. miesto. Príjemné počasie, pekné výkony našich detí a čestné umiestnenie prispeli k prežitiu nezabudnuteľných a šťastných okamihov v tento deň. Naším šikovným a úspešným športovcom a reprezentantom patrí veľké poďakovanie.

Mgr. Janka Gondová

Pod ľadom

(Vít'azná práca obvodového kola súťaže EURÓPA V ŠKOLE - literárna časť)

Pre Emu to boli opäť vianočné prázdniny, ktoré mala až do Štedrého dňa stráviť osamote. Nebyť jej verného priateľa - čierneho žrebca Bleska, asi by sa zbláznila od nudy. Veď otec s mamou sa nemohli uvoľniť z práce ako už mnohokrát predtým. Veď kto by zachraňoval ľudské životy? Aj keď treba povedať, že Ema bola na otca záchranára a mamu lekárku patrične hrdá, ale to, že býva často sama im nevedela odpustiť. Aj v to ráno prosíkala: „Môžem sa ísť korčuľovať na jazero? Aspoň na chvíľu.“ Ale mamu s otcom neobmákčilo ani desaťminútové prehováranie, ani slzy, ktoré sa už-už chystali spadnúť na líca. Dočkala sa jednoznačnej odpovede: „Sama tam ísť nesmieš, je to nebezpečné. Keď budeme mať voľno, zjďeme tam spolu!“ Ema sa nahnevala a zabuchla

dvere na svojej izbe. Modré a zelené auto odišli zo dvora. Tvrdohlavá Ema si zbalila korčule, na nohy natiahla teplé čizmy. „Poteším aspoň Bleska, nech nezostane doma sám ako ja!“ Svoj plán aj zrealizovala. Osedlala žrebca a podľho ponad mesto k jazero. Korčuľovala sa asi hodinu, ale žiadna veľká zábava to nebola. Aj Blesk už nervózne zahrabával kopytom do snehu. Bol čas ísť domov. Ema sa prezula a vysadla do sedla. Vtom sa z diaľky ozvali vybuchujúce delobuchy – niekto sa nevedel dočkať Silvestra. Vyplašený kôň sa postavil na zadné nohy, zhodil Emu do snehu a už ho nebolo. Ema dopadla chrptom na jazero. Slabému praskotu nevenovala pozornosť, veď udratá hlava ju zamestnávala viac a čo ešte strach o Bleska... Panika ju pochytila až keď sa zvuk zosilnil. Ale to už bolo neskoro. Ocitla sa po krk vo vode a skrehnutými rukami sa ledva držala ľadu. Našťastie sa Blesk rozbehol okrajom mesta, kde mali stanicu záchranári, medzi ktorých patrila aj Emin otec. Ten sa práve chystal na

výjazd, keď v diaľke zbadal Bleska. Hneď vytušil nešťastie. Spolu s kamarátom a psom sadli do skútrov a vyrazili k jazero. Ema sa držala z posledných síl. Záchranári poslali za Emou psa Máju, vycvičenú aj na takéto situácie. Mája opatrne podala Eme záchranárske lano a odplazila sa späť na breh. To už záchranári ťahali podchladenú Emu z jazera a pripravovali prevoz do nemocnice. Ema sa na nich nevládala ani usmiať. Na druhý deň ju v nemocnici navštívili rodičia. Na počudovanie ju nezahrnuli výčitkami, na ktoré sa v duchu pripravovala. Veď by si aj zaslúžila! Namiesto toho priviedli so sebou Máju, ktorá šťastne krútila chvostom pri pohľade na svoju kamarátku. „Už budem poslúchať.“ zahanbene povedala Ema. „A my budeme s tebou tráviť viac času.“ sľúbili rodičia. Mája to spečatila hlasným zaštekáním a odprevadila Emu z nemocnice domov.

Dominika Egyudová, 4. A

Otázka kompostovania (1.časť)

Vážení občania Haliče, iste ste postrehli, že otázka kompostovania sa dotkla i našej obce, s čím súvisia i aktivity smerujúce k založeniu obecného kompostoviska. V súčasnosti sa intenzívne hľadajú finančné prostriedky na realizáciu tohto nášho spoločného cieľa. Kým sa však zrealizuje obecné kompostovisko, dovoľte nám, aby sme vám prezentovali možnosti, ktorými sa môžeme zapojiť aj my občania. Ako sme už načrtli, otázka kompostovania je čoraz aktuálnejšou témou, ktorá sa už dávno netýka len veľkých

miest a západných krajín. Podľa Európskej smernice 1999/31/EC o skládkach odpadu by sa komunálny odpad do roku 2010 mal znížiť o 25% v porovnaní s rokom 1995, do roku 2013 o 50% a do roku 2020 až o 65%. A práve kompostovaním môžeme aj my v malom množstve prispieť k naplneniu tohto cieľa. Samotné kompostovanie teda, okrem výhody ekologickej (nevznikajú divoké skládky a tento odpad sa nespaľuje), prináša aj ďalšie nemenej zanedbateľné výhody. Medzi ne patrí aj skutočnosť, že kompostovaním vieme ušetriť aj náklady spojené s vývozom tohto odpadu a tiež získame kvalitné hnojivo (ak máte ťažkú pôdu, organická hmota zvýši jej vzdušnosť

vodopriepustnosť a naopak, ak máte v záhrade ľahkú pôdu, pridajte do nej humus a zvýšite tak jej súdržnosť a zmenšíte riziko vysychania a prepúšťania vody). Je teda mnoho dôvodov prečo kompostovať a každý z nás si môže vybrať prečo s kompostovaním začne. V tejto prvej časti mini - série o kompostovaní, by sme sa chceli venovať charakteristike kompostovania a jeho základným otázkam. Kompostovaním sa teda rozumie prírodný proces, pri ktorom dochádza k rozkladu organických odpadov pôsobením mikroorganizmov, vody a kyslíka na humusové látky. Následne vzniknutý kompost je kvalitné organicko-minerálne hnojivo, ktorým sú do pôdy navrátené všetky

Obr. 1 Komerčný kompostér

cenné živiny. Na rozdiel od minerálnych hnojív sa do pôdy dodáva aj humus, ktorý veľmi dobre pôsobí na vlastnosti pôdy. Samotný proces kompostovania sa skladá zo štyroch nasledovných fáz. Fáza odbúravania, fáza prestavby, fáza výstavby a fáza stabilizácie a dozrievania. Vyzretý kompost má hnedú až tmavohnedú farbu, stabilnú štruktúru (ak ho stlačíte v ruke, nevyteká z neho voda ani sa nerozpadne, ale udrží si formu) a tiež, nezapácha! Takýto kompost možno využiť najmä na jar ku všetkým typom plodín (odporúčaná dávka je asi dva litre na štvorcový meter). Ako teda začať s kompostovaním doma. Keď sme sa už rozhodli, pre kompostovanie musíme dodržať niekoľko pravidiel a správny postup. Samotný kompostér si môžeme zhotoviť sami alebo si ho hotový zakúpiť (obr. 1 a 2). Založiť kompost si môžeme na ktoromkoľvek mieste v záhrade, pričom musíme dodržať nasledovné zásady:

- je vhodné zabezpečiť kontakt so ze-

mu, aby bol možný prístup pôdnych organizmov (dážďovky), ktoré pomáhajú pri rozklade organických materiálov

- donášková vzdialenosť by nemala byť veľká
- okolo kompostoviska by mal byť dostatočný priestor na manipuláciu s náradím a spevnená plocha
- kompostovisko by malo byť chránené od priameho slnečného žiarenia (ideálny je teda polotieň alebo prikrytie plachtou), od silného vetra a dažďa
- a samozrejme aby neprekážal susedom

Surovinami do kompostu sú odpady zo záhrad, domácnosti ale i ďalší biologický odpad. Patria sem zvyšky rastlín, buriny, kvety, zemiasť, kôrovky, listie, pokosená tráva, rozdrvené drevo, piliny, hobliny, kuchynský odpad (káva, škrupiny, šupky, kôstky, zvyšky jedál), zemina z kvetov, trus a podstielka malých zvierat (nie psie a mačacie), exkrementy hospodárskych zvierat (v malom množstve), slama a iné pozbierané zvyšky, popol z dreva, noviny, papier, kartón, kôra stromov, handry z prírodných tkanín. Naopak do kompostu nie sú vhodné lieky, kovy, plasty, textil, sklo, farby, staré oleje, batérie, chemické postreky, obsah vrecka z vysávača, zvieracie kosti a mäso, mliečne výrobky, rastliny s vysokým obsahom pesticídov a ohorky z cigariet. Surovinovú sklad-

Obr. 2 Doma zhotovený kompostér

bu môžeme vzájomne kombinovať v rôznych pomeroch, napríklad:

- tráva – 60%
- listie – 10%
- drevná štiepka – 20%
- zemina – 10%

Pri zretí kompostu treba sledovať vlhkosť, teplotu ako aj prevzdušnenie kompostu. Kompost by mal po uplynutí 16 až 20 týždňov dosiahnuť zrelosť – je drobivý, tmavo hnedý a vonia po lesnej pôde. Nie je vhodné používať kompost starší ako 12 mesiacov, pretože všetky užitočné látky v ňom obsiahnuté sú už rozložené. V pokračovaní tejto série sa budeme ďalej venovať otázkam kompostovania, správnej technike kompostovania, výberu komponentov a prísad do kompostu. Dotkneme sa aj zložitejšej otázky o vhodnosti kompostovania listia (hlavne orechového).

Ing. M. Majer, komisia ŽP

Zdroje: www.priateliazeme.sk
www.mojdom.zoznam.sk

„Psíčkarský“ problém?

Vážení občania Haliče, v nasledujúcom článku by sme vám chceli priblížiť problematiku likvidácie psích exkrementov (výkalov), ktorá je v poslednom období často prejednávaná, ale napriek tomu nie vždy doriešená. Táto problema-

tika sa netýka len tzv. „psíčkarov“ a ich psov, ale aj celej spoločnosti, ktorej by sme chceli dať prívlastky moderná a vyspelá. Poďme si teda túto tému a jej závažnosť prebrať od základu. Psie exkrementy sú zaradené medzi nebezpečný odpad, čo znamená, že i nakladanie s nimi má svoje špecifiká a pra-

vidlá, ktoré je potrebné dodržiavať. **Čo znamená pojem nebezpečný odpad?** Je to taký odpad, ktorý svojimi vlastnosťami (najmä toxicitou, infekčnosťou, dráždivosťou, výbušnosťou, horľavosťou, chemickými vlastnosťami, karcinogénnymi (rakovinotvorné), teratogénnymi (poškodzujúce ľudský

plod) a mutagénymi (spôsobuje mutácie genetickej informácie, prípadne rakovinu) vlastnosťami je alebo môže byť nebezpečný pre zdravie obyvateľstva alebo životné prostredie. Do tejto kategórie patria odpady produkované niektorými priemyselnými odvetvami, rádioaktívny odpad, odpad z bitúnkov, kafilérii, nemocníc a iné. **Čím sú psie exkrementy nebezpečné?** V psích exkrementoch sa môžu nachádzať pôvodcovia nebezpečných ochorení, ktoré okrem iného patria do skupiny tzv. zoonóz, čo sú choroby prenosné zo zvierat na človeka. Takýchto chorôb je mnoho, ale v kontexte s problematikou psích exkrementov si povieme len o niektorých. **Toxokaróza** je parazitárne ochorenie, ktoré spôsobujú dva druhy nematód a to *Toxocara canis* (psy) a *Toxocara cati* (mačky). Sú to červy, ktoré majú vretenovitý tvar tela s dĺžkou od 6 do 18 cm. V poslednej dobe je táto choroba dosť rozšírená práve v súvislosti so zvýšeným počtom psov v domácnosti. Pre svoj biologický cyklus potrebujú medzihostiteľov, medzi ktorých patrí aj človek. Pes je tzv. definitívnym hostiteľom, ktorý sa nakazí konzumáciou napríklad nakazených hlodavcov. Parazit potom kladie v tenkom čreve psa vajíčka, ktoré sa fekáliami dostanú do vonkajšieho prostredia, kde sa stávajú infekčnými za 2 až 4 týždne. Človek sa nakazí práve požitím infekčných vajíčok, ktoré sa v truse nachádzajú. Larva sa ďalej pohybuje po tele človeka a spôsobujú narušenie tkanív tela pôsobením tzv. proteolytických enzýmov. U človeka nazývame túto infekciu larválna toxokaróza. Larvy sa opúzdrujú v tele človeka a vytvárajú granulómy, pričom zostáva riziko jej ďalšej migrácie až do oka, kedy môže spôsobiť až slepotu. Najviac náchylné sú práve deti, ktoré

sa hrajú v tráve alebo na pieskovisku a prídu do kontaktu s trusom nakazených zvierat. **Trichurióza** túto chorobu spôsobuje nematóda *Trichuris vulpis*, sú to červy dlhé 3,5 až 7,5 cm, lokalizované v slepom a hrubom čreve. K nakazeniu dochádza požitím vysokoodolných vajíčok, ktoré sú vylučované trusom. Po vstupe do tela psa sa zavrtávajú do čreva a spôsobujú krvácanie, žltacku a stratu hmotnosti. U ľudí môže byť príčinou zoonotickej trichuriózy, ktorá sa prejavuje ľahkými dyspeptickými ťažkosťami a v ojedinelých prípadoch ako chronický zápal čreva. **Gardióza** je to ochorenie tráviaceho traktu ktoré spôsobuje bičíkovec *Gardia intestinalis*. Svojou časťou sa prichytáva na stenu tenkého čreva, čo spôsobuje zmenšenie črevných klkov a tým následnú poruchu rezorpcie vitamínov rozpustných v tukoch ale aj vitamínu B 12. Pôvodca sa šíri tzv. cystami, ktoré sa po vylúčení stávajú zdrojom nákazy pre nových hostiteľov, ku ktorým patrí aj človek. U človeka môže prebiehať ochorenie bez príznakov ale i vo vážnejšej akútnej alebo chronickej forme. Akútne štádium giardiózy sa prejavuje náhlými hnačkami, nechutenstvom, nevoľnosťou, bolesťami brucha a zvýšenou plynatosťou. U chronických infekcií môžu opakované symptómy viesť až k malabsorbčnému syndrómu, nedostatku vitamínov, váhovej strate a mentálnej retardácii. **Čo hovorí zákon?** Každý, kto vlastní psa, má určité práva a povinnosti, ktoré definuje okrem iného aj zákon č. 282/2002, ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psov. V jeho znení sa uvádza – „ak pes znečistí verejné priestranstvo výkalmi, je ten, kto psa vedie, povinný výkaly bezprostredne odstrániť“. Obec má povinnosť umiestniť v obci, kontajnery na zhromaždenie

výkalov a zabezpečiť priebežné hygienické odstraňovanie ich obsahu. Na kontajneroch musí byť viditeľne označený účel ich použitia. Takže toľko zo znenia zákona, ktorý hovorí jasne a keďže, neznalosť zákona neospravedlňuje, môže sa občan, ktorý literu zákona nepozná a nedodrží jeho znenie, jednoducho dostať do problému s mestskou resp. obecnou políciou, ktorá má v kompetencii riešenie takýchto priestupkov. Ale nehovorme hneď o represívnom riešení. Tento článok nemá za cieľ oháňať sa len zákonom, i keď každý prispôsobivý občan sa má zákonmi riadiť. Myslím si, že po objasnení biologického a zdravotného rizika týchto „psích darčiekov“ si každý človek zváži, či po svojom psovi výkal odprace alebo nie. Pre príklad si predstavte, že niečí pes znečistí verejné priestranstvo alebo pieskovisko, kde sa hrajú deti. V dnešnej spoločnosti takýto príklad nemôže byť prípustný. Ďalším dôvodom je aj modernizácia našej obce, ktorá prešla za posledné obdobie veľkými zmenami a patrí k najnavštevovanejším obciam v okolí a tento trend bude narastať. Preto si myslím, že takto vyspelá obec si nezaslúži, aby ju špatili takéto „psie darčeky“. **Kde teda umiestniť takéto psie exkrementy?** Na ich zber slúžia špeciálne vrecúška, do ktorých sa exkrement vloží a odhodí do špeciálnych zberných nádob, na to usporiadaných. V súčasnom období sa v obecnom zastupiteľstve prerokúva zakúpenie a umiestnenie takýchto zberných košov, ktoré by sa upevnili v rizikových miestach. Dúfam, že v najbližšom období sa podarí tento spoločný projekt finančne zabezpečiť a v Haliči takéto zariadenia, ktoré nepochybne zvýšia všeobecný poriadok v obci, pribudnú.

Ing. M. Majer, komisia ŽP

Pri príležitosti 4. výročia úmrtia spisovateľky, našej rodáčky

Hany Ponicek

(15. 07. 1922 Halič – 21. 08. 2007 Banská Bystrica)

(Úryvok vybraný z rozprávania o M. R. Štefánikovi: *Od začiatku až do konca*)

Košariská dávna?

(dnesužneexistujúca)ľudová škola poniže kostola a fary, takrečeno na skok od rodného farského dvora, bola v rokoch 1889 – 1890, keď do nej žiak Milan Štefánik chodil, celkom nová, postavená tiež pod dozorom pána farára Pavla Štefánika miesto starej, ešte slamou pokrytej. Učiteľ Andrej Kostolný, odchovanec známeho slovenského revúckeho gymnázia, bol dobrým pedagógom a vychovával svojich žiakov v láske k slovenskej reči, kultúre i histórii, ale dbal aj o ich vzdelanosť a pohotovosť v predmetoch reálnych, najmä v matematike. Košariská ľudová škola bola vynikajúcou školou pre deti Pavla Štefánika predovšetkým preto, lebo si v nej podobne ako aj ostatné košariské deti nemuseli lámať jazyky vnútenou cudzou rečou ako iné slovenské deti na mnohých iných, štátne dotovaných a riadených maďarských ľudových školách. Bolo to tak preto, lebo bola to škola cirkevná, evanjelická, slovenská ako

celý košariský zbor. Pán učiteľ Kostolný mal určite veľa povinností vo svojej štvorstupňovej jednotriedke, kde naraz učil prváčikov aj žiakov vyšších stupňov, a predsa pripravil deti dobre i na skúšky na lýceá alebo iné stredné školy, postačili na to štyri triedy jeho ľudovej školy. O Milanovi Štefánikovi jeho prvý učiteľ neskôr zaznamenal, že bol zo všetkých jeho žiakov najlepší a zvlášť vynikal v matematike a technickej príprave: učil sa vraj ľahko a svedomito, povahu mal prítulnú a k slabším alebo chudobným spolužiakom bol ohľaduplný. No mával na rováši aj rozličné huncútstva, nechýbal nikde, kde sa niečo medzi deťmi kulo alebo dialo, často sa prirodzeným spôsobom ujímal v hrách úlohy vodcu. Veľká bola jeho fantázia, ale i chuť do činov. Ako učiteľ tak aj iní dospelí z okruhu štefánikovskej rodiny po rokoch pripomínali takú zvláštnu črtu žiaka i študenta Milana Štefánika, že ho nikdy neuspokojovala učebná látka, vždy chcel vedieť viac, než mu povedali v škole alebo čo sa mal

naučiť z učebníc. To sa však prejavilo už v predškolskom veku: ako matka neskôr uviedla, nik tak nedomrzal najmä otca večnými otázkami, jako práve malý Milan. Otec už unavený z večných otázok ho niekedy od-
bavil „ale id', ty filozof!“, načo vraj on s nárekom pribehol za matkou do kuchyne – všakže on nie je nijaký filozof! Túto vlastnosť nestratil ani ako školáčik, a tak zase len hybaj za otcom, ktorý vie, čo ani pán učiteľ nevie. Otec ho napomínal, aby bol trpezlivý, na všetko časom príde, no začal mu ukazovať knihy, časopisy, obrázky, mapy. Police knižníc na chodbe, v otcovej kancelárii, ale aj v ďalších obytných priestoroch fary sa len tak ohýbali pod pokladmi vzácných písomných svedectiev minulých dôb, ale aj inými, novšími, zábavne zušľachtľujúcimi literárnymi dielami. Na košariskej fare – čo by na soľ nebolo – na knihy muselo byť!

Úryvok vybrala: **Anna Borešová**
z denníka SMER 11. 5. 1990

Trojička môjho detstva

Náš príspevok nechce odhaľovať historickú skutočnosť, ale len priblížiť obdobie, kedy aj Trojička bola miestom tých najokázalejších cirkevných slávností v Haliči. Medzi tie patrili niekoľkokrát ročne usporiadané procesie, kedy touto udalosťou žila celá obec a slávnostne zoradený sprievod zbožnými piesňami a modlitbami sa približoval k miestu ko-

nanania pobožnosti. Takou procesiou bola aj na sviatok Najsvätejšej Trojice procesia ku kaplnke bežne nazývanej Trojička. V mojej pamäti sa zachovala takáto procesia, ktorú by som vám chcel opísať ako som ju prežíval.

Melodický súzvuk zvonov, ktorý naplňal malú izbičku, prerušil ranný spánok malého päťročného chlapca. „Vstávaj synáček, je treba sa sviatočne obliecť, aby sme neprišli neskoro“, ozval sa z kuchyne

← Trojička v minulosti

mamičkin hlas. Rýchle sa umyť vo veľkom „lavóry“, potom si natiahnuť biele podkolienky, biele poltopánky, tmavomodré sviatočné krátke nohavice s blúzkou s veľkým námorníckym golierom a už sa ponáhľame s mamičkou a ďalšími desiatkami sviatočne oblečených ľudí k neďalekému kostolíku. Dav ľudí čoskoro zmizol pod kupolou chrámového priestoru. Len čo sa kostol naplnil veriacimi, na chvíľu sa ozval organ a tlmený spev veriacich. Po chvíli utíchli píšľaly kráľovského nástroja, otvorili sa krídla širokých kostolných dverí a pred vchodom sa objavila dvojica miništrantov, ktorý niesli kvetinovým vencom ozdobený kríž tvoriaci čelo sprievodu. Za ním kráčali sviatočne oblečení s krušpánovými venčekmi na hlavách žiačky a žiaci ľudovej školy pod dozorom p. učiteľky. Súčasne sa na schodišti objavili kostolné zástavy, ktoré niesli príslušníci spolkov, ktorým boli zástavy zasvätené. Za vlajkonosičmi vzorne

zoraďený útvar hasičov v slávnostnom kroji, s vyleštenými prilbami na hlavách a opásaných širokými farebnými opaskami s malými sekerkami po bokoch. Pri tomto pohľade odrazu som vytrhol svoju rúčku z mamičkinej dlane a už som pyšne vykračoval vedľa otca, ktorý kráčal v krajnom rade uniforiem. Po tomto vzorne zoraďenom čelnom sprievode nasledovali ostatní, najprv muži, potom nakoniec ženičky – néniky. Za hlaholu zvonov dorazila procesia ku kaplnke zasvätenej Najsvätejšej Trojici. V priestoroch kaplnky sa pohyboval len p. farár s miništrantmi, ostatní zaujali priestor pred kaplnkou. Pre deti (ešte neškolo povinné) sa vyskytli aj nejaké atrakcie medzi ktorými mňa

najviac zaujal Turek s červeným „fezem“ na hlave, ktorý hlasne lákal ku svojmu stánku na turecký med. Žiaľ, chýbal mi 20 haliernik, a tak som len naprázdno preglgával sliny.

Je potešiteľné, že dnes Trojička (aj podľa fotografie p. starostu) žiari bielobou a tradícia sv. omši i keď bez okázalých procesií, sa zachovali dodnes.

Zo spomienok Mgr. B. Outratu

Trojička v súčasnosti

Lipy pri kríži

Milí čitatelia!

Možno, že mnohí z vás nemajú ani tušenie o tom, že v miestach, kde sa od starej kamenistej hradskej vedúcej na Maškovú, Lehôtku a Ľuboreč, oddeľuje široká prašná, po daždi zablatená poľná cesta, lemovaná hustým porastom agátov, stál medzi dvomi košatými lipami starý drevený kríž (dnes už obnovený so stále udržiavaným priestranstvom okolo neho). Nik nevie, ktorý tesár toto dielo z tvrdého cerového dreva zhotovil a v ktorom roku na tomto mieste osadil, aby bol na jar miestom procesií a modlitieb za dobrú úrodu. Rozhodne sa však nepomýlime, keď povieme, že na tomto mieste

odolával nepriazni počasia už v tom čase (v r. 1930) viac ako 150 rokov. Po dlhé roky bol kríž osamotený. Môj otec, ako poštár, okolo neho denne chodieval a bolo to jeho obľúbené miesto na oddych, keď sa vracal zo svojej 20 kilometrovej obchôdzky po okolitých dedinách. Vždy sa pokochal krásnou panorámou zámku na kopci nad dedinou, pohľadom na kostolné veže, ktoré vyčnievali z bohatých tmavých korún stromov, ale i strechami hrnčiarskych domčekov, pod ktorými sa ukrývali vápnom vybielené priečelia. Ešte krajší výhľad poskytovala hradba horského

hrebeňa dvíhajúca sa z údolia Tuhárskeho potoka. Poštárovi (Otcovi) sa počas oddychu vynorila myšlienka: „ako príjemne by sa tu sedelo v tieni košateho stromu“. Táto myšlienka sa k nemu vracala a nedala mu spať. Práve vtedy pribudol do rodiny nový člen – chlapček. Radosť a vďaka za narodenie syna otec vyjadril tým, že v neďalekej húšťave

vyhľadal mladé lipky s rovnými kmeňmi, pri kríži vyhlbil jamky, upravil koreňky a nakoniec ich zahrnul hlinou. Toto sa stalo v septembri roku 1930. Môj otec ako vyučený stolár zhotovil ešte aj malú ohrádku okolo kríža a mladých stromčekov, jednak ako ozdobu na zvýraznenie tohto miesta, ale aj preto, aby bolo chránené najmä pred dobytkom,

ktorý sa niekedy tadiaľto vyháňal na pašu. Veľmi som sa potešil, keď mi p. starosta Rehanek poslal súčasnú fotografiu tohto dnes už obnoveného kríža, ktorému poskytujú tieň svojimi korunami vyše 80 ročné mohutné lipy, vysadené rukami poštára Tomáša Outratu, môjho otca.

Zo spomienok Mgr. B. Outratu

Cesta do Haliče

Ukazuje sa pekný deň. Trošku chladnejší ako obvyklé júlové dni. To je dobre, nebude príliš horúco. Aj oblaky sa vynorili na ďalekom obzore. Na horizonte za fiľakovským kopcom, nejasnou siluetou zrúcanín hradu, kopí sa horda bielych aj sivastých zbrojnošov so špicatými kopijami. Aspoň mne to tak pripadá, keď sa dívam ponad lúky, polia, zalesnené stráne k dvíhajúcemu sa pohoriu - kdesi doľava za Lučencom. Nad fiľakovskou pahorkatinou to vyzerá, akoby sa blížil útok rytierov v plnej zbroji. U nás, bližšie k Javoriu, viac na sever, je to síce juh krajiny, ale citeľne chladnejší najmä po večeroch a noci. Aj keď je cez deň neznesiteľne sparno, tu pod kopcami sa podvečer vždy začne ochladzovať a vzduch je sviežejší ako tam dolu na rovine. Všade navôkol sú staré husté listnaté lesy premiešané sem – tam so staručkými riedkymi polozoschnutými smrekmi, hoci ihličnaté stromy by tu nik nečakal. Keď si človek pod ním sadne, privrie oči a zhlboka sa nadýchne, ocitne sa zrazu na slnkom vyhriatej tatranskej vyrúbanej pláni. Taký je tam vzduch. Je včasné ráno. Okná boli otvorené celú noc, cítiť chlad. Komu by sa chcelo vstať. Našťastie, stačí sa len otočiť na posteli, a vidieť priamo na široko – ďaleký kraj. Škoda len,

že cez zámocký park pretŕča kus príšernej fabrickej stavby, už zrúcaniny. Pyšne si kraľuje v bohatej zelene vysokánskych starých stromov. A povyšne nej na malebnom kopci sa týči milý kaštieľ. Na jednom z jeho komínov, ktoré vidieť už z diaľky zo všetkých ciest či koľajníc smerujúcich do Podrečian, sa škerí obrovitánske rozčuchané bocianie hniezdo. Ten ranný vzduch. Cítiť v ňom neďaleký les, parkové stromy, pokosenú trávu. Všade je ticho. Zrazu zapukocú parkety v susednej priestrannej izbe, vrznú drevené okenice. Znovu ticho. Iba akýsi včasne zobudený vtáčik zašteboce. Prehodím si cez seba sveter a vyzriem von oknom. Mama opretá lakťami o parapet druhého okna má blažený výraz na tvári a hľadá na tú nádheru. Nevie o mne. Sivé vlasy má ešte spustené, neučesané po noci, ale moja chyba, keď ju takto prichytím, načo zízam do jej okna? Skoro ráno, kým vyjde zo svojej izby, predsa má byť právo aj strapatá. Potom sa už učeše. Je to rituál. Vlasy si prečesáva vždy kefou, nikdy nie hrebeňom. Urobí typický pohyb hlavou, pričom sa tvári veľmi vážne a dôstojne, zopína si vlasy sponkami dohora. Neposlušné pramienky sa jej uvoľňujú zo sponiek, prejde k zrkadlu, snaží sa upevniť ich ešte raz. Veľmi trpezlivá nie je, ale nakoniec svoj účes dokončí. Mama má peknú

tvár aj teraz. A keď boli tie vlasy tmavohnedé! Mama stále o mne nevie. Nevidí ma, je sústredená na vtáčika poskakujúceho po konári oleandra. Má oduševnený výraz s kútkami nadpozemsky zdvihnutými, a oči, na ktoré zboku vidím, tie určite svietia ako odlesk slnka v náprotivnom okne. Mame oči žiaria vždy, iba vždy s iným odbleskom, od hnedej po tmavohnedú. Keď hľadím na jej tvár, veľmi charizmatickú v danej chvíli, nemôžem odtrhnúť od nej zrak. Ešte aj tie sivé vlasy noblesne poletujú v rannom vánku. Vykloním sa trochu viac z okna, no nechtiac buchnem do okenice. Slabučko vrzne. Mama sa razom otočí: - Aáá, dobré ráno, moja, aj ty si už vstala? – rozžiaria sa ešte viac tie živé oči. - No, - odpovedám dosť nevrlo, nahnevaná, že som pokazila ten nadpozemský výjav, ale aj preto, že skoro ráno nerada rozprávam. Najprv sa musím prebrať, porozmýšľať, vychutnávam to božské ranné ticho. Našťastie, tá nevrlosť netrvá dlho. - Zle si spala? – s náznakom znepokojenia pozrie na mňa. - Nie, - rýchle sa spamätám a mrzí ma, že jej tvárou prešiel tieň obáv. - Mami, ostaň tam takto ešte chvíľu, odfotím ťa... – rozbehnem sa po fotoaparát nekonečnými chodbami cez viacero miestností do kuchyne. Len aby som to stihla čo najskôr, tú maminu tvár! Trvalo to zo

päť minút, čo som bola nazad, mama už stála pri okne učesaná, s pestrofarebnou šatôčkou okolo krku ako to len stihla? Pohľad milý, oči žiarili, ale už to nebol ten výraz, ktorý som chcela zvečniť. Bola som sklamaná. Našťastie, zazvonil telefón, mama sa rozbehla k nemu. Kým telefonovala, hľadela som z okna ja. Tí zbrojnoši nad Šomoškou smerovali smerom na Maďarsko, modrá obloha prevládala a slnko sa už vyhuplo celkom nad obzor. Krajina bola pozlátená, vlastne medená, aj medené ríny na kaštieli sa oslnivo leskli. - No moja, - prisunie sa bližšie k oknu mojej izby mama, pozerajúc mi hlbšie do očí, - aké máš dnes zlatohnedé oči, skôr medové, to ten odraz zvonka! - vtom sa jej uprie zrak na čiastočne odtrhnutú odkvapovú rínu a vykloní sa ešte viac. - Pozri, zase ju chcel niekto ukradnúť! - Mami, kašli na rínu, visí tak už dlhšie, dnes máš predsa narodeniny a ja som ti sľúbila výlet. Aký si ty vyberieš... - Nezabudla si, moja? - Jasně, zato som pricestovala. Bude pekne, cítiš sa dobre, tak čo? Kam pôjdeme? Navrhni! Viac nebolo treba. Bola nadšená, ihneď plná energie, akoby omladla o desiatky rokov. Akoby bola opäť tým malým dievčatkom pobehujúcim po kopcoch Javoria, kúpajúcim sa v zámockom rybníku, vezúcim sa v kočiari s hradnými pánmi. - Poďme do Haliče, dávno som tam nebola. Vzdušnou čiarou je to iba zo sedem kilometrov, keď pôjdeme po ceste, trochu dlhšie, ale do obeda tam iste dôjdeme. Vieš, cez lesy, hore - dolu vrškami ani na tých Sedem chotárov si to už v tomto teple netrúfam. Nečudo, mame už ťa halo na osemdesiatku. Zadychavala sa, do väčšieho kopca šla ťažko. Ale chodievala, keď si to zaumienila, aj strmo, silou vôle sme sa dostali všelikde. Ibaže ja som mala strach, čo keď jej príde v lese

zle, široko-dáľeko nikoho, a mala už za sebou dva infarkty! Vždy, keď sme išli ďalej, som so sebou nosila nitroglycerín. Lesný chodník spodkom lesa nejde, to sme už veľa ráz skúšali, hľadali sme aj iné cesty - necesty. Vždy sme sa však museli vrátiť, chodníčky sa neraz skončili v chrástí, jamách s pŕhl'avou, v hustom kroví. Tu ľudia nevelmi chodia peši a na výlety v lete v týchto horúčavách sa málokomu chce, a keď, tak len tienistým lesom. Ale aj v ňom býva horúco a sucho. Z horného konca Podrečian vedie hradska na Gregorovu Viesku najprv popri lúke, ale čoskoro sa pohrúži do vysokého listnatého lesa. Vybrali sme sa po nej. Na chrbte každá s malým ruksakom. Mama pôsobila moderne a mladistvo na svoj vek: zelené „kapsáče“ jej pristali ku károvanej zelenohnedej košeli. Na hlave mala starú vyblednutú šiltovku a na nohách značkové tenisky. Na svoje nohy potrebovala kvalitnú obuv. Z batoha jej vytŕčali akési noviny a papiere a z bočného vrecka pero. No zbohom, tie krámy nosí so sebou vždy a všade! Nepovedala som nič a trochu zrýchlila, lebo sme prichádzali do strmšej tmavej zákruty a tu vodiči nie sú zvyknutí, že sa im ľudia motajú po ceste. Pravdou však je, že autá tu prejdú iba zavše, no zato dosť divoko. Najmä tie honosnejšie s lučenskou poznávacou značkou, asi novodobí podnikatelia, rýchli zbohatlíci. Chvalabohu, nešlo nijaké. Prechádzali sme povedľa tmavých kaňonov, iste tadiaľ kedysi zvažali drevo, ale teraz už zarastali. Lúky už nepresvitali spoza lieštin, ešteže vtáky vyspevovali. Ten pochmúrny úsek nemáme rady, ale iná možnosť nebola. Vedeli sme, že keď sa vynoríme z lesa, krajina začne byť prívetivejšia. Ešte zopár zákrut, rovinka, prudšia zákruta a už sme na

strmej ceste do Viesky. Povedľa, na pravej strane konečne rozsiahla veselá lúka na pozadí s kopcami mierne sa dvíhajúcimi do výšky. Nože, moja, trochu sa zastavme pred tým stúpaním. Na tej lúke. Aha, aj kravička sa tam pasie! Nevdojak zrýchlila, tak sa už tešila na tú príjemnú zmenu. Zišli sme z cesty na mierne stúpajúci svah nepokosenej lúky. Popri ceste rástla lieština a hneď pri nej z druhej strany stúpala poľná cesta zbrázdená kolesami voza. Tak dobre sa išlo po lúke, po zemi, mäksie ako po asfalte. Krava vlastne polihovala, teľacím pohľadom nás sledovala, stále prežúvala, ani sa nepohla. Iba hlavu čoraz viac vytáčala za nami, ako sme sa vzdďalovali. Kde je pastier? Čudovali sme sa. Vieš, za rohom je už Gregorova Vieska...keď vyjdeme na kopec... ty už možno vidíš prvý dom, si vyššia... - nedočkavo pobehla a zakopla o kameň. Ruksak sa jej zošmykol z pliec, vyletelo z neho pero, ale mama tesne nad zemou nadobudla rovnováhu. Nespadla. Okamih mala vyplašený výraz, ale razom sa jej vrátil na tvár blažený úsmev. S odhodlaním rozhrnula husté krovie, zmizla v ňom, hľadájúc pero. Dlhšiu chvíľu ju nebolo vidieť, tak som sa tam pobrala tiež. Vhupla som do pŕhl'avy, v krátkych nohaviciach, ihneď, som zanaďavala, no po niekoľkých minútach som odtiaľ vyšla, hoci celá popŕhlená, s víťazoslávnym úškrnom: Mami, tvoje pero...ale za akú cenu! Mama bola nešťastnejšia ako ja a vytiahla zo svojho ruksaku Alpu. „No toto! Na čo nepomyslí?!“ Keď som si na kolená doslova naliala alpu, chvíľu som sa ešte škriabala, ale za Gregorovou Vieskou som už na svrbenie zabudla. Prvý úsek, najpochmúrnejší sme mali za sebou. Čakala nás dlhšia časť cesty po rovine, ale zároveň na náhornej planine. Za posledným do-

mom Viesky sme zazreli na poľnej ceste hŕstku počerných občanov s haluzinou a drevom. Malí aj väčší šarvanci. Čosi pokrikovali, rozjarení a polonahí. No ale ich je, pomyslela som si, a keď na nás začali mávať, odkývala sme im tiež. Akiste nás brali za seberovných: „veď aj my gadžovia sa túlame ako oni po cestách – necestách. A kilometre sa nám míňali. Nijaké autá, ani cyklisti, aj Cigáni sa už stratili v lese. Posledné komíny z dediny zmizli a pred nami iba nekonečná cesta, úplne rovná, strácala sa v diaľke čoraz tenšia. A vľavo dolu lučenská kotlina s akýmisi sivobielymi kockami na horizonte. Ako stavebníčka, aha, to je lučenské sídlisko. Vpravo hore nad nami sa začínajú dvíhať kopce, rozsiahla hornonovohradská planina. I keď pôsobí v tejto spare drsno, sucho, cítiť tu pokoj, malebnosť, akoby sme ani neboli nad Lučencom. A tam hore je už hornatý chladný ábelovský kraj, biedny, a predsa prítulný. “Tam niekde nad planinou blúdi tetina, teda Timravina duša,” podotkla rozjarená postavička predou mnou a posunula si šiltovku vyššie nad oči. Potom sa zastavila v strede asfaltky, akoby sme vôbec neboli na vozovke a zložila si plecniak na zem. Kde už bola myslou! Vložila do batoha šiltovku, aby jej nič nenarúšalo výhľad, vyhrnula si rukávy, aby mala voľné ruky, rozprestrela ich naširoko, akoby chcela objat' celý kraj. Mame sa oči od dojatia zahmlili a vzápätí s radosťou rozžiarili. Pred nami ešte v diaľke sa objavila zalesnená vyvýšenina, z ktorej vykúkali múry a strecha Haličského zámku. Ledva ho bolo vidieť. Ale bol tam, kto to vedel, dobre videl. (Teraz ho už vidieť zreteľne, v posledných rokoch stromy okolo zámku vyrúbali, takže siluetu Haličského zámku vidieť už z diaľky z každej strany.) Nechcela

som mamu rušiť v jej myšlienkach, iba som skontrolovala, či na dlhočiznej rovnej ceste ani pred nami, ani za nami nič nejde. Mama bola duchom dávno inde, dojatá hľadela na ten výjav pred nami. Zrejme sa ocitla v minulosti. Ešte stále stála v strede cesty a s naširoko roztvorenými očami sa snažila obsiahnuť všetku tú krásu. Nič iné nevnímala, našťastie ja som začula za nami zvuk motora. Mami, pod' nabok, ide auto, - vrátila som ju do prítomnosti, na čo sa na mňa nechápavo pozrela. Alebo zagánila, že ju ruším. Ešte chvíľu stála takto nepohnute. Chytila som ju za ruku, uchopila zo zeme batoh a stiahla ju na okraj cesty. - Blázni, - otvorilo sa okno na pribrzdžujúcom aute, - nie ste na chodníku. – Ale keď vodič zbadal trochu vyplašenú maminu tvár, zmiernil nahneváný tón. Možno ju aj spoznal, lebo až veľmi milo pokračoval: - Môžem vás odviesť...kde idete? Mama sa hrdó vystrela, dávajúc si ruksak na plec, strmo pozrela dolu na vodiča a na tvári jej bolo badať záblesk mierneho hnevu, ale vzápätí zadržaného smiechu. – Ešteže čo, pán vodič, my chceme ísť peši. Nijaké auto, ani autobus...ale aj tak ďakujeme. Postaršie auto pridalo, oviol nás pach nafty, tu je veľa chudobných ľudí, takto si pomáhajú. Mama sa pri nedobrom vzduchu rozkašľala. Keď sme sa blížili k Starej Haliči, bolo už hodne popoludní. Slnko neúnavne pražilo, asfaltka bola rozpálená, mama spomalila. Zjavne bola unavená, ale nechcela to dať najavo: - Zastavme sa na chvíľu, chcem vidieť Halič takto z výšky. Aj hore polichniansku planinu a vôbec...chcem to naplno prežívať. Vieš, vtedy boli celkom iné časy. Bieda bola tu všade, tam hore v kopcoch sa ťažko žilo, ale ľudia boli k sebe priateľskí a pomáhali si. Aj tu boli rozdiely. Tam hore v zám-

ku bývali grófi Forgáčovci, často sa prevádzali v koči...neraz som ich na svojich potulkách stretávala. Aj tie slečinky, ktoré sme obdivovali, lebo boli také, bledé a chudučké, ale vždy sa niesli hrdó a vzpriamene. Ku mne boli milé. Často sa mi prihovoriili, keď ma videli potulovať sa samučkú... dokonca mi párkrát dovolili okúpať sa v panskom rybníku. Nevie, prečo si ma obľúbili... asi zato, že som bývala tiež taká cintľavá a pomenšia, - spomínala mama. Keď sme vošli do Starej Haliče, mama spomalila, chcela si oddýchnuť. No najmä schovať sa niekde do tieňa. Nemuseli sme dlho hľadať lavičku, bola pri autobusovej zastávke. Nijaký autobus nešiel. Bolo tam prázdno. Veľa tieňa sme však nemali. Mama stále nepriznala, že je ustatá. Vraj je iba hladná, otvorila ruksak a vybrala z neho vajíčka natvrdo, chlieb a soľ. Plánovali sme sa najesť niekde na lúke, ale pri jej nadšení rodným krajom sme na to celkom zabudli. Iba sme cestou pili minerálku. Ani teraz sme neboli hladné. Jedlo opäť zmizlo v ruksaku, ale fľašu sme dopili. Po chvíli mama zjavne pookrila, lebo keď sme sa pohli, pridala do kroku. Chcela byť už v svojej rodnej Haliči. Bolo to už blízko. Človek prejde zákrutou, popri krásnom rímskokatolíckom gotickom kostole sv. Juraja s drevenou zvonnicou, potom klesá trochu nižšie s výhľadom na už blízky Haličský zámok. Slnko ešte tuho pripekalo. Čo nám chýbalo po dlhej ceste, bol tieň. Malé stromy, trochu zdivočené vetrom, ešte k tomu na poludnie, akurát tak obližovali okraj hradskej. A tu zrazu, na polceste medzi Starou Haličou a Haličou, blízko hradskej vysokánska zeleň. Dokonca ihličnatá. A pod ňou, vlastne v nej, uvelebený nevelký cintorín s pomínuvšími sa Haličanmi i hrad-

nými pánmi z Haličského zámku. Mama sa takmer rozbehla ku bránke a hybaj dnu. Rovno ku grófskej hrobke, kde bolo najviac tieňa. Tú typickú vôňu krušpánu, poriadne vyrasteného, sme zacítili už z diaľky. Ledvaže som mame stačila. Krušpány sme cítili čoraz viac. Na chvíľu sme zastali, mama sa vydýchala a vzápätí do sýtosti nadýchla. Potom sme trávnatou cestičkou kráčali rovno pod vysoké smreký a starú lipu. A, hľa, lavička! Neďaleko majestátnych grófskych pomníkov so železným oplotením. Všade plno tieňa od starého rozrasteného krušpánu, hneď sme zabudli na sparú. Mama sa usadila na malú lavičku, ktorú urobili zrejme pozostalí blízkeho nebožtíka, ale vôbec jej to neprekážalo. Hoci bola vyčerpaná, na tvári jej bolo badať veľkú úľavu. Nielen od namáhavej cesty... - Pod' si sem sadnúť, zmesť sa obe, - pokynula mi, keď som práve skúmala grófske pomníky. Zaujímavé, tak dávno to bolo, a predsa nedávno, keď ešte aj mama si pamätá grófskych potomkov. Moja predstavivosť pracovala naplno, vrhla som pohľad na náprotivný vršok so zámkom. Ved' sú všetci pochovaní priamo pod svojím hradom. - No, pod' si oddýchnuť, - zakričala už ráznejšie. Zdvihla som zo zeme starý zvädnutý venček, asi ešte zo Všechnsvätých, položila ho na výklenok krajného pomníka a pobrala sa za mamou. Sedela spokojne s rukami voľne rozloženými po bokoch lavičky. Dívala sa do korún stromu, vlastne smreka, cez vetvičky ktorého prebleskovali lúče znesiteľnejšieho slnka. - Veselší a milší cintorín som hádam nevidela. Iba ak ten starý divínsky pod hradom. Zaujímavé, že sme dolu na juhu a človek tu má pocit, akoby bol niekde vyššie, v horách. Lesy milujem...A toto je moja rodná zem... tu mám svoje korene. Tu som

sa narodila. Moja mama žila predtým v Tomášovciach, kde sa aj zoznámila so svojím mužom, mojím otcom. Ved' vieš, pochádzal z neďalekej Opatovej, - pozrela na mňa. Stála som pri nej a netrpezlivo sa zamrivila. Zdalo sa jej, že nepočúvam... - Jasné, viem, starký bol Opatovčan, starká žila v Tomášovciach, - rýchle pozriem na ňu a ubezpečím ju, že počúvam. A tak mama pokračuje: - Potom som tu prežila detstvo a keď sme sa odsťahovali, často som sa sem vracala ako dievča, mladá aj zrelá žena. Moja stará mama... - Ómama? - pozriem na ňu so záujmom a konečne sa uvelebím na lavičke. - Áno, ómama, tu v Haliči žila až do smrti, mala tu aj obchod. Dovtedy sme sem chodievali častejšie. Potom už iba sem - tam, lebo ju pochovali v Divíne. Tam totiž žila jej druhá dcéra. Vieš, vzdušnou čiarou to nie je ďaleko...- zrazu zväžnie, oprie sa o mňa a vidím jej oči celkom zlíška: - Tu v Haliči by som bola neďaleko Timravy aj blízko svojej milovanej starkej v Divíne, na zopár krokov od podrečianskeho kaštieľa. A v svojom milovanom kraji. - Mami, zasa tvoje úvahy o smrti? - na to je dosť času, - nie nadšene som vyštekla a už sa aj zdvihla z lavičky. - Ale ja to hovorím veľmi reálne, aby ste vedeli keby niečo...aby ste nemuseli rozmýšľať čo ďalej a kde... Mama bola veselá a vôbec nedramatizovala situáciu. Skôr som ju dramatizovala ja, že som ju nechcela vypočuť. Tak som si opäť sadla. Nemala som rada túto tému, veľa ráz som povedala, že najlepšie bude, keď to všetko napíše niekde na papier a my, jej deti, si to nájdeme. Nebolo to sebecké? Ved' mama chcela túto vec prebrať aj s každým z nás detí. Každého názor ju zaujímal. Ale mne sa zle počúvalo o tom, že by tu niekedy nemala byť. Mňa zaujímala vždy len prítomnosť.

A mamu som chcela mať večne živú. Potom mama vycítila, že hoci ju počúvam, hoci jej prikyvujem, nepokojne sa ďalej mrvím. Zdvihla sa teda z lavičky a pobrali sme sa hlavnou cintorínskou cestičkou popod vysokánsku lipu smerom k bránke. - Vieš, Haličania sú mi veľmi blízki, páči sa mi aj ten starosta. Nikdy nezabudnem, ako prišiel, vlastne dvaja, z Haliče na tú moju oslavu osemdesiatky do bystrickej štátnej knižnice. Veľmi dobre mi to padlo. Cítila som, že prišiel úprimne, chceli mi zablahoželať a vidieť ma... - Dobrý deň pani spisovateľka, - prerušil ju akýsi postarší Haličan, prechádzajúci popri nás s kyticou v ruke. - Dobrý deň...ráčite byť... spýtavo naňho pozrela. - Nič to, že ma nespoznávate, ja vás dobre poznám...uklonil sa a popošiel ďalej. - Však bol milý - pozerala za ním. - Ani nechcel byť vtieravý... vidíš? **Mama sa teda pevne rozhodla. Musela som jej sľúbiť, že si zapamätám jej pranie spočinúť navždy na haličskej hrude pod smrekmi a lipou so svojimi rodákmi.** Oproti cintorínu, hneď na druhej strane cesty, je ďalší, ale už smutný cintorín. Neozdobený, bez kvetov, židovský. Takmer priamo pod zámkom. Keď sú dažde, mokrá cesta, plot je postriekaný blatom. Ešteže je priamo pod slávnym Haličským zámkom a na úpäti bujne zelene... Odvtedy ubehlo zo šesť rokov. A tiež sú to už tri roky, čo tu mama nie je s nami. - Mami, doniesla som ti machový venček. - Sú v ňom zastoknuté farebné plamienky: žlté, bordové, oranžové, modré a veľa žltých. Veselý venček na popadanom hrdzavožltom listí. Ešte červená ruža v puku na okraj tuhárskeho kameňa a popod mramorovú dosku jedľové vetvičky. Tá veľká kytica žltých chryzantém sem vôbec nepasuje. Ostatne, už ich je aj tak dosť. Ved'ajší

nebožtík – žena za železným oplo-
tením má veľa priestoru, a nijaká
výzdoba. Je to už veľmi starý hrob,
v ktorom asi leží potomok gró-
fov. Keď brat doniesol pláty trávy
na mamin hrob, rozhodol sa nimi
vyzdobiť aj smutný priestor v sused-
nej železnej ohrádke. Ešte doteraz sa
tam zelená tráva. Preložím teda žlté
chryzantémy za oplatenie. Je to už
taký zvyk, nejaký kvietok dáme aj
vedľa. Škrtnem zápalkou, sviečka sa
roz-horí najprv nesmelým plamien-
kom, skoro ju sfúkne slabý vetrik.
Nato spadne zo stromu nado mnou
konár a ozve sa výrazné ťukanie. Po
kameni si hopká d'ateľ. Pripomenie
mi to čosi... ..aha, bolo to vtedy,
keď sme sa s mamou a deťmi vybrali
peši na Budinú. Z Divína. Po ceste
aj lesných chodníčkoch. Tiež bol
horúci augustový deň. Stále sme stú-
pali do kopca. Za Budinou sme prišli
na krásne miesto so širočizným
výhľadom na všetky strany Javoria.
A zrazu z ničoho – nič na planine,
vrchole, kopisko andezitových skál.
Pôsobili usporiadane, ale bizarne,
čertovsky, človeku hneď začala
pracovať fantázia. Odkiaľ sa tu vza-
li, kto ich tu sem pohodil? Bol tam
aj kus tieňa. Usadili sme sa pod tie

sivohnedé skaly, deti sa rozbehli na
lúku a čoskoro zmizli v údolí ko-
pca. Nastalo naozajstné ticho. Nikde
ani živej duše. Neprehovorili sme,
komu by sa aj chcelo v takej nádhere
narúšať ten pokoj a ticho. Iba vz-
duch sa viditeľne chvel. Mama zre-
jme spomínala na to, ako tu bola na-
posledy, pred rokmi, ešte so svojim
žijúcim manželom. (Volali sme ho
Jarko.) Veľa ráz sa spolu túlavali po
okolitej prírode a Jarko si pritom ski-
coval, maľoval vršky, obzory, kvety,
všetko, čo ho zaujalo. Mama sa zatiaľ
túlala po okolí, vybehla na nejaký
vrch či objavovala dávno opustené
schátrané domčeky, chalúčky na
rozľahlých kopaniciach. Raz sa dlho
nevracala, Jarko znepokojnel, tak sa
ju vybral hľadať. Vyvolával ju, dosť
dlho, kým sa mu ozvala odkiaľsi
z výšky. Išiel za hlasom a poľahky
ju našiel. Sedela pod tými bizárnymi
skalami a mávala naňho. Natešený,
že ju našiel, sa k nej rozbehol. Vôbec
sa nehneval, smial sa a zoširoka
mával s nedokončenou skicou tuhár-
skeho údolia. Bývali to nádherné
časy... Vte-dy keď sme sedeli pod
tými skalami my dve s mamou,
Jarka už nebolo, ona iba spomínala.
Zrazu k nám priletel malý vtáčik, asi

oriešok. Hopkal si to po skale priamo
k nám. Sotva nás zbadal, keď sme
tak nepohnuto sedeli. Potom nás uvi-
del, znehybnel, iba chaoticky otáčal
hlávkou zboka nabok. Opäť zopár
skokov bližšie k nám – a rozšvitoril sa
ostošest'. Vôbec sa nás nebál. Mame
sa vtedy rozjasnili oči, zo spomie-
nok sa vrátila do prítomnosti a iba
si tíško povzdychla: - To bol Jarko!
Jarkov odkaz! *A teraz spomínam
ja. Je tu pokoj, iba jesenné lístie
ševelí a d'ateľ v čiernom fráčiku
s červeným golierikom priamo nado
mnou vytrvalo vyťukáva do kameňa
lípy: ťuk, ťuk, ťuk. - Mami, - hlas-
no zavolám do košatej koruny: -
Mami, však si to ty? Potom sa pre
istotu poobzerám navôkol, či ma nik
nemohol počuť. Nie. Sme tu sami.
Zakopnem o spadnutý konár, lebo
sa ešte stále dívam nahor. Udržím
rovnováhu, ale narobím lomoz.
Ďatlík odlieta. Aj ja sa už poberiem.
Je mi veselo na duši. A veselá je aj
počerná cháska, ktorú vidím za cin-
torínskym plotom, ako si to smeruje
do Starej Haliče. Vyjdem na cestu,
ešte jeden pohľad na smrek, lipu:
„dobré si si mami, vybrala.“*

Lucia Žáryová

Okienko činnosti TJ Slovan Halič

Telovýchovná jednota Slo-
van Halič patrí k najaktívnejším
organizáciám v obci Halič. Svojou
činnosťou vo veľkej miere prispieva
k rozvoju kultúry a športu v našej obci.
Dňa 06. 02. 2011 sa konala Výročná
členská schôdza TJ Slovan Halič.
Novozvolený výkonný výbor pracu-
je pod vedením nového predsedu
Ing. Milana Cvancingera v zložení
Bc. Marcel Lukáč, Jozef Najpaver,

Ladislav Líška, Ján Žigo, Miroslav
Aláč a Mgr. Jozef Pročko. Vzhľadom
na súčasnú ekonomickú situáciu aj
v TJ Slovan Halič je finančná situá-
cia značne náročná. Zabezpečiť
plynulý chod klubu, kde momen-
tálne pôsobia 4 mužstvá – dospelí
„A“, dospelí „B“, dorast a žiaci je
veľmi náročná. Hlavným sponzorom
TJ je Obec Halič, ktorý schválil na
rok 2011 finančnú dotáciu vo výške
7.500,- EUR. Zároveň nám poskytol
pomoc vo forme aktivačných prác
na činnosť TJ. K dnešnému dňu sa
nám podarilo získať aj finančnú po-

moc vo forme sponzorských prís-
pevkov od nasledovných sponzorov
– Ing. Pavol Mrva, Jaroslav Kaločai,
Ladislav Szilágyi, Ing. Jozef Kožík,
Ľubomír Paľaga, Marián Svorad, Ján
Širko, Július Hámorník a Ing. Peter
Ďurica, za čo im srdečne ďakujeme.
Ďalšiu materiálnu ale aj finančnú
pomoc nám poskytli hlavne Mgr.
Jozef Pročko, Ladislav Líška, Ru-
dolf Nociar a Miroslav Aláč, ktorí sa
vo veľkej miere pričínili o úspechy
našich mládežníckych mužstiev.
Medzi ďalších nadšencov, ktorí svo-
jou prácou podporovali činnosť TJ

patria Dušan Dojčiar, Tibor Hochholzer, Ján Nodžák, Jozef Katrušík, Jožko Buksa, Miro Černák, Peter Pročko, Arpád Várady a ďalší nemenovaní členovia ale aj nečlenovia, za čo im patrí naše poďakovanie. V jarnej časti súťažného ročníka 2010/2011 si dal výbor TJ za úlohu zlepšiť podmienky činnosti klubu čo by sa malo prejavovať v účinkovaní a samotných výsledkoch všetkých mužstiev. Sprevádzkovali sme opäť studňu TJ, čo sa prejavilo hlavne na nákladoch ale hlavne sa znovu spustilo polievanie hracej plochy, aj keď nie v pravidelných intervaloch. Z ekonomických dôvodov sme zaviedli maximálne šetrenie energií, hlavne plynu a elektrickej energie, čo nám v minulosti zobralo značnú časť finančných prostriedkov z pridelených dotácií. Obecný úrad Halič ako vlastník objektov vymenil 2 ks nefunkčných elektrických bojlerov a podarilo sa spojazdniť aj tretí elektrický bojler. Tým sa opäť zlepšili podmienky činnosti všetkých mužstiev. Obecný úrad zabezpečuje pravidelné kosenie hracej plochy a okolie hracej plochy a taktiež čistotu celého areálu. Samotnú činnosť futbalového oddielu a všetkých mužstiev môžeme hodnotiť veľmi pozitívne. „A“ mužstvo dospelých malo pod vedením realizačného tímu – Eugen Bari – tréner, Jozef Najpaver – vedúci mužstva a Ladislav Líška – manager mužstva, po jesennej časti reálnu šancu historicky postúpiť do V. ligy, čo bolo však v rukách samotných hráčov, ich výkonov a schopností. Po jesennej časti súťažného ročníka 2010/2011 bolo mužstvo na 3. mieste v I. triede OM. Vylúčením mužstva Biskupíc zo súťaže, sme sa dostali tabuľkovo na 2. miesto. Nakoniec sa nám nepodarilo dotiahnuť na prvú vytúženú postupovú priečku a „A“ mužstvo po kolísavých výsledkoch,

keď nevládlo posledné 3 vonkajšie zápasy skončilo na konečnom 2. mieste s odstupom 3 bodov od prvého mužstva Hrnčiarскеj Vsi. Napriek sklamaníu môžeme druhé miesto hodnotiť ako úspech, keď sme hrali najpohľadnejší futbal v celej súťaži. Hodnotenie „A“ mužstva je nasledovné:

2. Halič 24 16 3 5 85 : 43 51 b.

Najlepším strelcom v I. triede sa stal náš hráč Maroš Kanát, ktorý nastrielal 29 gólov čo je s porovnaním druhého 17 gólového strelca vynikajúci úspech. Musíme však skonštatovať, že pri lepšej tréningovej disciplíne, sme mohli dosiahnuť vytúžený úspech. „B“ mužstvo pod vedením Ing. Milana Cvancingera skončilo v súťaži na 6. mieste z desiatich účastníkov. Naša rezerva striedala lepšie zápasy s horšími, ale celkové umiestnenie považujeme za uspokojivé. Hodnotenie „B“ mužstva je nasledovné:

6. Halič „B“ 18 8 2 8 49 : 47 26 b.

Mužstvo „Dorastu“ pod vedením Mgr. Jána Trša – tréner a Miroslava Aláča – vedúci mužstva, skončilo ako nováčik 5. ligy KM sk. D na krásnom 3. mieste. Mužstvo dorastu účinkujúce v V. lige nás svojimi výkonmi vzorne reprezentuje v krajskom majstrovstve a hlavne svojou hrou teší oko náročného haličského fanúšika. Po skončení súťaže mužstvo aj v nasledujúcej sezóne bude účinkovať v 5. lige KM sk. „D“. Mužstvo žiakov pod vedením Dušana Jozefíka úspešne reprezentuje našu TJ a obec v I. triede OM st. žiakov. S radosťou môžeme konštatovať, že mužstvo žiakov skončilo na 1. mieste v I. triede OM s nasledovnou bilanciou:

1. Halič 22 16 3 3 91 : 22 51 b.

Tu je potrebné oceniť a poďakovať všetkým rodičom,

ktorí vo veľkej miere pomáhali pri zabezpečovaní činnosti tohto mužstva. Boli to hlavne - p. Mário Moze, p. Melichová, J. Bubenka, p. Drugdová, p. Šarkanová, p. L. Viktor a ďalší. Ďalšou veľmi dôležitou súčasťou klubu je aj prípravka, o ktorú sa stará dlhoročný futbalový nadšenec Janko Vyletel. Veríme, že v budúcnosti vytvoríme prípravku, z ktorej budeme čerpať hráčov do vyšších mládežníckych mužstiev a preto mu musíme venovať patričnú starostlivosť. V mene výkonného výboru TJ Slovan Halič môžem sľúbiť všetkým fanúšikom haličského futbalu, že urobíme všetko preto, aby haličský futbal napredoval vpred a aby sme mali z neho všetci radosť. Zároveň chcem požiadať všetkých potenciálnych sponzorov o akúkoľvek finančnú alebo materiálnu pomoc, aby náš klub mohol plávať v kludných vodách krajských a okresných majstrovstiev. Tešíme sa na účasť širokej športovej verejnosti na našich majtrovských ale aj priateľských zápasoch. Športu a zvlášť futbalu zdar!

**Ing. Milan Cvancinger
Predseda TJ**

Pridelené čísla pre súťažný ročník 2011/2012

I. trieda dospelých

1. Štart Kokava nad Rimavicou
2. OŠK Radzovce
3. Slovan Vidiná
4. ŠK L+ M Aqa Rapovce
5. MŠK Podrečany
6. 1. FC Buzitka
7. Santório Láza
8. Družstevník Mýtna

9. Slovan Halič
10. Slovan Hrnčiarske Zalužany
11. ČŠK Cinobaňa
12. OŠK Boľkovce
13. Tatran Breznička
14. Sokol Panické Dravce

Zahájenie súťažného ročníka 2011/2012 je 6. a 7. augusta 2011.

II. trieda dospelých

Rozpis futbalových zápasov

7. 8. 2011	1. Halič B – Divín B
13. 8. 2011	2. Utekáč – Halič B
21. 8. 2011	3. Halič B – Čakanovce
28. 8. 2011	4. Halič B – Stará Halič
3. 9. 2011	5. Uhorské – Halič B
11. 9. 2011	6. Halič B - Šíd
17. 9. 2011	7. Filákov B – Halič B
25. 9. 2011	8. Halič B – F. Kováče
2. 10. 2011	9. Mučín – Halič B
9. 10. 2011	10. Halič B – Šiatorošská Bukovinka

Zahájenie súťažného ročníka 2011/2012 je 6. a 7. augusta 2011.

V Kategórii dospelých môžu štartovať hráči narodení pred 31. 12. 1992 vrátane a po dovŕšení 18. roku veku.

7. 8.	1. Buzitka – Halič
14. 8.	2. Halič – Santório Láza
21. 8.	3. Mýtina - Halič
28. 8.	4. P. Dravce – Halič
4. 9.	5. Halič – Hr. Zalužany
11. 9.	6. Cinobaňa – Halič
18. 9.	7. Halič – Boľkovce
25. 9.	8. Breznička – Halič
2. 10.	9. Halič – Kokava N/R
9. 10.	10. Radzovce – Halič
16. 10.	11. Halič – Vidiná
23. 10.	12. Rapovce – Halič
30. 10.	13. Halič - Podrečany

Pohľad na futbalovú sezónu 2010/2011

Krátke obzretie sa za uplynulou futbalovou sezónou začneme u našich najmenších futbalistov – žiakov. Zverencom trénera Dušana Jozefíka sa po víťazstve 3:2 nad Tomášovcami podarilo skončiť v konečnej tabuľke OS žiakov na 1. mieste s právom postupu do 3. ligy. Avšak po tom, ako z mužstva odišlo množstvo hráčov do Lučenca, naši najmenší futbalisti boli pre nedostatok hráčov napokon do ďalšieho ročníka súťaže neprihlásení. Dorastenci pod vedením trénera Jána Trša veľmi dôstojne reprezentovali svoj klub ako nováčik v 5. lige dorast sk. D. Hoci dlho viedli súťaž, z prvenstva sa napokon po viacerých našich zaváhaniach hlavne na trávnikoch súperov, tešili Divínčania. Haličanom sa napokon ušlo „len“ historické 3. miesto v konečnej tabuľke. O jednu priečku vyššie skončilo aj A mužstvo dospelých. Zverenci hrajúceho trénera Bariho nezvládli boj o čelo tabuľky, keď po zaváhaniach v zápasoch na trávnikoch papierovo slabších súperov

(Zalužany, Breznička), zbytočne stratili body a z postupu do 5. ligy sa tešila Hrnčiarska Ves. Aj napriek tomuto postupovému sklamaníu je 2. miesto mužov v tabuľke 1. triedy najvyššie v novodobej histórii klubu. Haličania sa postarali i o niekoľko zaujímavostí:

1. Predovšetkým po dlhšom čase mali naši futbalisti vo svojich radoch najlepšieho strelca súťaže. Maroš Kanát nastrielal v uplynulej sezóne 29 gólov a stal sa kráľom strelcov.

2. Divácky záujem o futbal bol v Haliči najvyšší spomedzi všetkých družstiev. Na dvanásť domácich stretnutí prišlo celkovo 1329 divákov, priemer 111 ľudí na zápas. Na druhom mieste v zrkadle záujmu sa umiestnila Kokava.

3. Haličania ako jediné mužstvo nestratilo na domácej pôde ani bod, keď vyhralo všetkých 13 zápasov. Toto sa nepodarilo ani postupujúcej Hrnčiarskej Vsi.

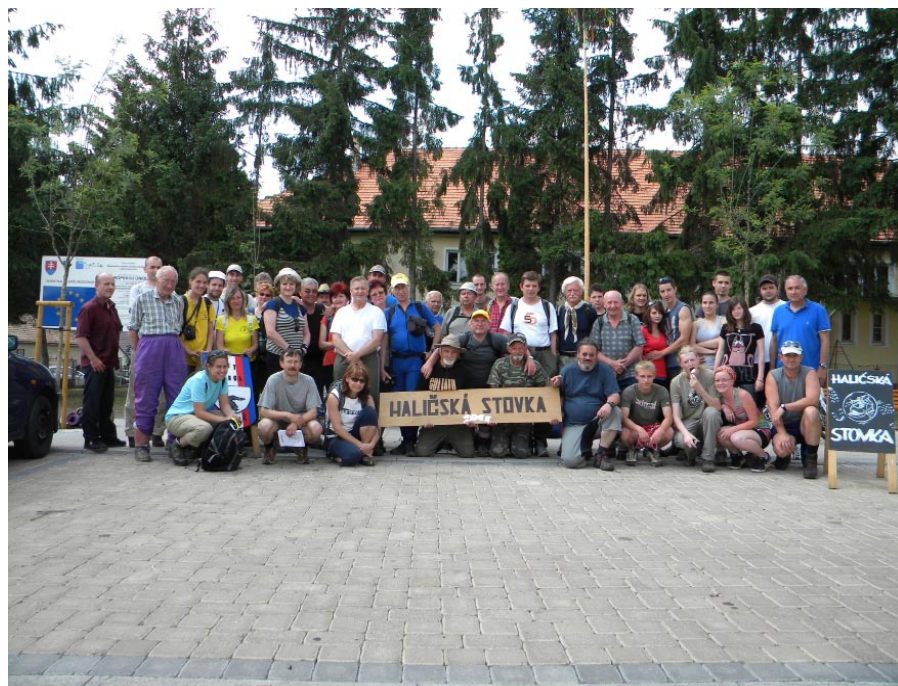
Do novej sezóny zaželdajme futbalistom veľa úspechov pri reprezentácii svojho klubu i obce.

-DD-

Haličská stovka

Prípravy Haličskej stovky tohto roku boli plné obáv z počasia a tým aj z účasti na podujatí. Našťastie všetko vyšlo veľmi dobre. V posledný májový piatok poobede sa zišli na námestí v Haliči turisti z celého Slovenska, aj domáci turisti z KST Sokol Halič, ktorí podujatie organizovali. Aj tohto roku prišli podporiť známi ale aj noví turisti z Čiech a Maďarska. Po slávnostnom prihovore starostu obce Halič p. Vladimíra Rehaneka bol odštartovaný ďalší ročník Haličskej stovky. Na tradičnej

trase Halič – Sedem chotárov – Divín – Budiná – Bralce – Políchno (nočný tábor) – Lysec – Ľuboreč – Halič bolo príjemné počasie bez dažďa a veľmi dobrá nálada, ku ktorej prispeli všetci, aj mladí haličskí turisti. V sobotu v rámci MDD bola pripravená 25 km trasa z Budinej do Haliče. V autobuse na Budinu boli deti i dospelí nielen z Haliče. Treba poďakovať manželom Jonášovcom, ktorí veľmi aktívne pristúpili k tejto akcii. Nakúpili pre deti rozličné sladkosti a iné drobnosti, ktoré im Paľo po trase poukryval a deti sa bavili ich hľadaním. Na vrchu Bralce si u-

turisti sa na záver zišli v T- klube p. Jozefa Ondrisa , kde si pochutali na tradičnom guláši. Za dobrý guláš, ochotu a trpezlivosť Ondrisovcom ďakujeme. Naša vďaka patrí aj Obecnému úradu Halič za finančnú podporu, Marekovi Melichovi a Robovi Kortišovi za odvoz a dovoz stanov a všetkého potrebného príslušenstva do nočného tábora. Vďaka však patrí aj sponzorom, ktorí nechcú byť menovaní. Poďakovanie patrí aj Mgr. Igorkovi Kokavcovi, celej rodine Výbochovej, Paľkovi Kurucovi, Gretke Telekovej, títo aj v tento rok dohliadli na dobrú pohodu v nočnom tábore nad Políchnom. Vďaka všetkým, ktorí pomohli pri tohtoročnej vydarenej turistickej akcii.

piekli slaninku a špekačky, aby mali viac síl pokračovať v ďalšej trase až do Haliče. Ku koncu trate počasi

nesklamalo a ukázalo aj tú horšiu stránku v podobe dažďa a poniektorí nestihli prísť do cieľa suchí. Všetci

Pavol Kuruc

Hokejový klub HK Halič

Naše hokejové mužstvo sa zúčastnilo v sezóne 2010/2011 NHLA (Novohradská liga amatérov). Hokejová liga mala 6 mužstiev. Súťaž sa hrala systémom každý s každým, doma/vonku. Za výhru sa víťazovi pridelujú 3 body, za remízu obidvom mužstvám po 1 bode. Úhradu za ľad vykonajú obidve mužstvá, ktoré sa zúčastnia daného zápasu. Poplatok za každé stretnutie je 75,- Eur za družstvo - 1,5 hod. ľad, 2 x 10,- Eur za rozhodcovia, 2 x 7,5,- Eur časomiera, 2,5,- Eur príspevok na vyhodnotenie a ceny do súťaže. Náš hokejový klub skončil na 6. mieste.

Mužstvá v sezóne 2010/2011:

1. Mestská polícia LUČENEC
2. Old Boys SPOOL LUČENEC
3. HK HALIČ
4. DEVILS

 NHLA - Novohradská hokejová liga amatérov									
Por.	Team	Z	V	R	P	GF	GA	D	B
1	Young Guns	8	8	0	0	98	33	65	24
2	AHK Zvolen	7	6	0	1	41	31	10	18
3	Devils - Boľkovce	6	3	0	3	27	30	-3	9
4	Old Boys	7	3	0	4	47	55	-8	9
5	Halič	7	2	0	5	35	54	-19	6
6	Mestská polícia	9	0	0	9	30	75	-45	0

Vysvetlivky: Z-odohrané zápasy, V-víťazstvo, P-prehra,

R-remíza, GF-strelené góly, GA-obdržané góly, D-rozdiel gólov, B-body

5. Young Guns LUČENEC
6. AHK ZVOLEN

Haličskí hokejisti sa zúčastnili v dňoch 18. 3. - 19. 3. 2011 IX. ročníka TURNAJA AMATÉROV. Usporiadateľ turnaja: SPOOL a.s. Lučenec - oddelenie športovísk

spolu s hokejovým klubom HC Lučenec.

Konečné poradie družstiev v turnaji:

1. KLC
2. Old Boys
3. Kalinovo
4. Halič
5. Boľkovce

6. V. Krtíš
7. B. Bašty

Skupina A	Skupina B
1. Klc	1. Old Boys
2. Kalinovo	2. Halič
3. Boľkovce	3. V. Krtíš
4. B. Bašty	

Haličania nastúpili v nových

dresoch s logom našej obce na prvý zápas proti Old Boys (bývalí hráči Lučenca), kde sme neuveriteľne vyhrali. Ďalší zápas sme hrali proti V. Krtíšu, kde sme tiež vyhrali a postupovali sme zo skupiny z prvého miesta, tam nás čakal víťaz zo skupiny A Kalinovo, s ktorým sme prehrali a hrali sme len o umiestnenie. Nakoniec sme skončili na pek-

nom štvrtom mieste. HK Halič chce poďakovať sponzorom za finančnú pomoc, bez ktorej by sme nemohli reprezentovať našu obec v tomto atraktívnom, ale finančne veľmi náročnom športe: OBEC Halič, LESTOM s.r.o., REK, KABEL TELEKOM s.r.o.

Ladislav Kováč

Halič má športovca svetového mena

Je ním študent Ekonomickej školy v Lučenci Miroslav Čaba, ktorý má už za sebou mnohé úspechy na súťažiach. Mirko súťaží v silovom športe – power liftingu. Trénovať začal ako 15-ročný pod trénerskou taktovkou pána Petra Mihályho reprezentujúci klub Pro body. Tréningy sú náročné na čas i na kondíciu. Trénuje 3-krát do týždňa po 2 hodiny, stále si pridáva ťažšie váhy, čo je skutočne náročné, no náš reprezentant sa nevzdáva. Spočiatku to bolo 90 kilogramov, dotiahol to až na 190 kilogramov, o čom svedčia dosiahnuté výsledky na súťažiach Slovenska, Európy i sveta, kde bola jeho drina korunovaná nasledovnými víťazstvami: Majstrovstvá Slovenska GPC v tlaku na lavičke 1. miesto, Majstrovstvá Slovenska AWPC 1. miesto, na európskom šampionáte AWPC 1. miesto, v GPC sa stal dvojnásobným majstrom Európy. Je držiteľom troch svetových rekordov, v GPC kategória teenagers do 187,5 prekonal predchádzajúci rekord o 2,5 kg a v šampionáte AWPC je absolútnym víťazom, prekonal svetový rekord o 17,5 kg a zvládol 190 kg. Na MS v AWPC obsadil 2. miesto, na svetovom pohári GPC 3. miesto. Cieľavedomý športovec na sebe neustále pracuje, neúnavne trénuje,

posilňuje, berúc do úvahy silnú konkurenciu vo všetkých súťažných kategóriách. Jeho ambície sú vysoké, aj napriek mnohým finančným i zdravotným problémom napreduje. Ani počas prázdnin nebude oddychovať, v júli sa zúčastnil Majstrovstiev sveta v Prahe v tlaku na lavičke WPC, kde sa mu skutočne darilo, dvakrát prekonal svetový rekord s výkonom 160 a 180 kilogramov. V jeseni sa chystá na Majstrovstvá sveta do Rigy, kde si vytýčil cieľ, prekonať ďalší svetový rekord v kategórii teenagers do 82,5 kg. Za dosiahnuté úspechy si náš Mirko vyslúžil viacero ocenení: zo školy od svojich spolužiakov, mesta Lučenca, svojho trénera, diplomy i vecné ceny. Od župana BBSK Vladimíra Maňka obdržal diplom i vecné ceny ako najlepší športovec roka zo študentov na Slovensku. Jeho úspechy si váži i obec Halič, zaznamenané budú v obecnej kronike. Vysoko si vážime najmä to, že Mirko zmysluplne využíva voľný čas, robí niečo pre svoje zdravie, pre vlastnú spokojnosť ako i pre naše

Slovensko. Všetci mu držíme palce, aby mu zdravie slúžilo a naďalej sa mu darilo dosahovať takých skvelých výsledkov.

B. H.

Pilates

Cvičenie metódou Pilates je zamerané na posilnenie a následne natiahnutie oslabených svalových skupín a natiahnutie skrátených svalových skupín. Cvičenie metódou Pilates:

- pomáha pri problémoch s chrbticou
- tvaruje problémové partie tela
- napomáha správne držaniu tela
- pôsobí proti stresu a únave
- prevencia proti osteoporóze
- prináša pocit celkového uvoľnenia a relaxácie

Pilatesova metóda je určená

vpodstate každému. Môžu ju cvičiť ľudia všetkých vekových kategórií, od detí až po seniorov, fyzicky aktívni, ale aj úplní začiatčníci, muži, ženy. Je vhodná aj pre tehotné ženy a mamičky po pôrode, ľudí s nadváhou, či s chronickými bolesťami chrbtice. Odporúča sa aj ako pokračovanie rehabilitačnej liečby a využívať ju môžu aj ľudia s rôznymi problémami svalových disbalancií, či jednostranným zaťažením svalových skupín. Pilatesove cvičenia často využívajú aj vrcholoví športovci ako kompenzáciu či doplnok svojho tréningového programu. Je tiež účinnou prevenciou osteoporózy a inkontinencie. Cvičebný systém je predovšetkým zameraný na vytváranie a spevnenie partií strednej časti tela, ale

aj na natiehnutie a posilnenie iných svalových skupín tela. Vaše svaly nebudú rásť do šírky, naopak nadobudnú dlhý, štíhly tvar. Keďže ide o pohybovú metódu, kde je úzke prepojenie tela a mysle, rozvíja sa pri nej schopnosť uvedomenia si telesného pohybu, čo má zas za následok kvalitnejšie precítenie práce jednotlivých svalov. Veľký dôraz sa tiež kladie na správne dýchanie. Pilatesovo cvičenie sa ako jedno z mála sústreďuje na hlboký svalový stabilizačný systém, teda na malé neviditeľné svaly, tzv. hĺbkové, ktoré držia našu kosť. Riadi sa šiestimi základnými princípmi – koncentráciou, kontrolou, centrom tela, plynulosťou, presnosťou a dýchaním. Tak ako každá iná fyz-

ická aktivita, aj Pilates si vyžaduje pravidelnosť. K cvičeniu potrebujete vašu plnú sústredenosť a vôľu, pohodlný odev (cvičí sa naboso) a pravidelný príjem tekutín. Milé dámy, ak túžite získať ploché bruško, úzky pás, dlhé, štíhle, ale zato pevné končatiny, vyformovaný zadoček a pružné pohyby, skúste cvičenie, ktoré nedopustí, aby ste sa nedočkali pozitívneho efektu. Chce to len váš čas, chuť a školeného inštruktora. Pilates už uchvátil nejednu hollywoodsku hviezdu. Príďte medzi nás, cvičíme od septembra 2011 každý pondelok od 17.30 hod. vo veľkej sále KD v Haliči. Teší sa na Vás cvičiteľka pilatesu s certifikátom.

Natália Ilčíková

Správa o činnosti DHZ za prvý polrok 2011

Podávam správu o činnosti DHZ za prvý polrok 2011. Po výročnej členskej schôdzi, ktorá sa konala 5. februára, si naši členovia vytýčili hlavné úlohy, ktoré ich čakajú v tomto roku. Dobré sa pripraviť a zorganizovať jubilejný 10. ročník hasičskej súťaže o Pohár svätého Floriána - patróna hasičov, zúčastniť sa previerky pripravenosti hasičských družstiev spolu so žiakmi- hasičského družstva Plameň a zrealizovať preventívne prehliadky v našej obci. Dňa 8. mája, keď sa konali súťaže o spomínaný pohár, sa predstavilo 18 súťažiacich kolektívov, z toho 13 družstiev mužov, 3 družstvá žiakov a 2 družstvá žien. Slávnostnú reč predniesol starosta obce pán Vladimír Rehanek, privítal a pozdravil všetkých účastníkov, zaželel im príjemný športový zážitok. Zvlášť srdečne

pozdravil hostí, zástupcov územného výboru DPO v Lučenci riaditeľa Jána Kepňa, predsedu Jozefa Najpavera ako i riaditeľa školy Mgr. Dušana Šimova. Naš dobrovoľný hasičský zbor reprezentovalo družstvo mužov a družstvo žiakov Plameň. Súťažilo sa v požiarom útoku s dvoma pokusmi. Do celkového umiestnenia sa započítal lepší čas z dvoch pokusov. Čas sa meral elektronickou časomierou, ktorá je vlastníctvom hasičov z Vlkanovej. Prví sa predstavili najmladší žiaci základných škôl. Najlepšie si počínalo naše kombinované družstvo žiakov a žiakov, zvíťazili pred Vlkanovou a Točnicou. Po žiakoch sa predstavili ženské kolektívy, ktorých oproti vlaňajšiemu roku, kedy súťažilo 5 družstiev, bolo podstatne menej, len 2 ženské kolektívy z Vlkanovej a z Točnice. Zvíťazili ženy z Točnice. Poslední štartovali muži, dosiahli nasledovné umiestnenie a výsledky: 1. Drženice 16,52, 2. Nová Dedina 17,06, 3. Teplý Vrch

17,80, 4. Halič 18,96, 5. Vlkanová 2, 6. Radzovce, 7. Polomka, 8. Mučín, 9. Vlkanová 1, 10. Lučenec, 11. Točnica, 12. Tomášovce, 13. Tuhár. Ako najsympatickejšie družstvo bolo žiacke družstvo Plameň z haličskej školy, získali pohár Miss sympatia. Na týchto pretekoch bola voda do nádrže, z ktorej sa robil požiarový útok, dodávaná z našej cisterny Karosa s náplňou 3000 litrov. Naša obec ju dostala bezplatne od Vyššieho územného celku BB. Po menších opravách, za ktoré treba poďakovať Petrovi Žigovi staršiemu, bude slúžiť nielen hasičom, ale aj celej obci. Na pretekoch súťažilo aj naše družstvo dospelých na vynovenej striekačke PS – 12. Vlni bolo naše družstvo diskvalifikované, v tomto roku im medaila unikla o 1 sekundu. S vynovenou striekačkou a omladeným družstvom verím, že naše družstvo nadviaže na úspechy svojich predchádzajúcich členov a bude v súťažiach úspešnejšie, bude dosahovať lepšie výsledky. Pochváliť sa môžeme aj

dobrým organizovaním a kladne možno hodnotiť i skutočnosť, že sa súťaží zúčastňujú i blízke či

vzdialenejšie okresy: Lučenec, Poltár, Rimavská Sobota, Banská Bystrica, Brezno, Levice. Aj v tomto roku nám obedy pre účastníkov súťaže pripravili v základnej škole, začo patrí veľká vďaka vedeniu školy a kuchárkam.

Podakovanie patrí aj pánovi Mgr. Igorovi Kokavcovi za skvelé mo-

derovanie, ktorý sa aj v nepriaznivom počasí postaral o dobrú náladu. Za chutný guláš ďakujeme pánovi Jánovi Kupcovi a Viliamovi Ďurdíkovi. Dňa 21. mája sa naše družstvo mužov zúčastnilo územného kola, usporiadateľom ktorého bol OV-DPO v Lučenci, konalo sa v Radzovciach, kde naše družstvo obsadilo 5. miesto časom 21 sek. V požiarom útoku v štafetovom behu mali čas 93 sek.

Ondrej Pivka

Výpis z evidencie obyvateľov

Prihlásení:

Ján Hanuska, Anna Hroncová, Elena Karmanová, Juraj Martinka, Michal Matúška, Mgr. Slavomíra Novohradská, MUDr. Jana Šemetková, Ján Válovčan

Radka Ilčíková

Narodili sa:

Marek Stanko, Ema Petianová, Ema Mária Bučková, Silvia Porubiaková, Jakub Budáč

Uzavreli manželstvo:

Ján Matúška a Marianna Házašová
Pavel Berky a Mária Berkyová
Peter Hronec a Anna Kožičková
Alexander Novohradský a Mgr. Slavomíra Ivaničová
Ján Hanuska a Jana Fajčíková
Martyn Moore a Veronika Jarábková

Odhlásení:

Dušan Šarközy, Zuzana Segečová, Jana Matušková, Jakub Libiak, Viera Ilčíková, Ján Ilčík, Martina Ilčíková,

Umreli:

Štefan Gondáš, Pavel Knappek, Alžbeta Švihlová, Juliana Bartošová, Helena Ponyiová, Zuzana Málišová

Čítanie v knižnici

Každý piatok od 14.00 do 15.00 hod. sa v obecnej knižnici stretávala skupinka detí. Pri čaji sa oboznamovali s novými knihami, diskutovali, hádali hádanky, ale hlavne čítali rozprávky a rôzne zaujímavé príbehy. Pred prázdninami – na posedení pri koláčiku – si sľúbili, že po prázdninách budú v stretnutiach pokračovať. Možno sa k nim pridajú aj iní spolužiaci, ktorí sa radi začítajú do napínavých príbehov a na chvíľu sa ocitnú v krajine drakov, princezien, čarodejníčiek, škriatkov alebo mladých detektívov.

MV

Na návšteve v Nižnej Kamenici

Haličské slávnosti

13. 8. - 14. 8. 2011

SOBOTA 13. 8.

Program:

Tribúna

11.00 ľudová hudba Haličan

11.45 Príhovor starostu obce

11.55 Talenty ZŠ s MŠ Halič

12.30 Bratia Gibalovci

12.45 **Country limit club** - Skupina CLC
vznikla v roku 1992 v Prievidzi a patrí medzi
najvýraznejších predstaviteľov modernej country
hudby na Slovensku.

13.45 Haličská medovina

14.00 Hrdza - folková skupina

15.00 **Eminent** - pôsobila ako sprievodná skupina
známej slov. humoristky Ati Klimovej a mali
ste ju možnosť vidieť i v programe Senzi Senzus

16.00 Vyhodnotenie Haličskej medoviny

16.15 Sokoliarske predstavenie

17.00 **INQUEST** - mladá hudobná skupina z Lučenca

NEDEĽA 14. 8.

Program:

Rím.-kat. kostol

11.00 Slávnostná sv. omša

Areál TJ Slovan Halič

09.00 Volejbalový turnaj

Majstrovské futbalové zápasy

SOBOTA:

17.00 Halič "B" - Utekáč

NEDEĽA:

15.00 Dorast Halič - Dolná Strehová

17.00 Halič "A" - Santrio Láza

SPRIEVODNÉ AKCIE: jarmok, ochutnávka medoviny a súťaž o najlepšiu medovinu, zároveň v kultúrnom dome bude prebiehať 2. ročník výstavy na tému Halič - obec, v ktorej žijem. Výstava pozostáva z literárnych a výtvarných prác detí ZŠ Halič a exponátov zo života v obci z minulosti a zo súčasnosti. Najkrajšiemu výtvarnému dielu bude udelená Cena diváka.

ZBROJNICA s HOZ:

piatok 12. 8. 19.00 hod.: **Prípád čiernej vdovy** - kabaretná komédia, hrajú: O. Belešová,
R. Pomajbo, J. Pročko (kultúrny dom Halič)

sobota 13. 8.: **pečenie býka, ulička ľudových remesiel, 3. majstrovstvá okresu vo varení gulášu; 15.00 - 17.00 Kultúrny program (Soľný úrad)**

Sponzori: LUSTROJ s.r.o. Halič, STRABAG s.r.o. Lučenec

Haličské zvesti - občasník občanov - vydáva Obecný úrad v Haliči - zdarma - Povolené OkÚ v Lučenci č. OÚ MOMT - 01/93 - rediguje redakčná rada - zodpovedný redaktor: Božena Hochholcerová - členovia: Veronika Belková, Mgr. Jozef Pročko, Milan Rapčan, Vladimír Rehanek, Mária Veselovská - redakcia: Ulica mieru 66, 985 11 Halič - tel.: 047/4392356 - grafika: Hubert Veselovský - foto: Vladimír Rehanek